

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Bakalářská práce

**Ekonomika a zdroje financování neziskové organizace
Slunečnice, z. s.**

Kulišová Radka

© 2022

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Radka Kulišová

Hospodářská a kulturní studia

Název práce

Ekonomika a zdroje financování neziskové organizace Slunečnice, z. s.

Název anglicky

Economics and sources of financing of the non – profit organization Slunečnice, z. s.

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je na základě vyhodnocení neziskové organizace Slunečnice, z. s. vymezit její současný ekonomický stav, strukturu zdrojů financování v letech 2016 – 2020 a navrhnout opatření vedoucí ke stabilizaci a udržitelnosti této neziskové organizace

Metodika

1. Vymezení současných teoretických přístupů
2. Základní charakteristika neziskové organizace Slunečnice, z. s.
3. Vlastní výpočty ekonomiky organizace a struktury zdrojů financování
4. Závěry, návrhy a doporučení

Doporučený rozsah práce

30-50 stran textu

Klíčová slova

nezisková organizace, zdroje financování, ekonomika neziskové organizace

---

Doporučené zdroje informací

BOUKAL, Petr a kol., 2013. Fundraising pro neziskové organizace. Praha: Grada. 264 s. ISBN 978-80-247-4487-2.

HEJDUKOVÁ, Pavína, Hommerová, Dita, Krechovská, Michaela, 2018. Řízení neziskových organizací: klíčové oblasti pro jejich udržitelnost, Grada Publishing, a.s. 208 s. ISBN 978-80-247-3075-2

MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena, 2011. Neziskové organizace : vznik, účetnictví, daně. Olomouc: Anag, ISBN 978-80-7263-404-0.

PELIKÁNOVÁ, Anna, 2016. Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky. Praha: Grada. 328 s. ISBN 978-80-271-9510-7.

ŠEDIVÝ, Marek a kol., 2009. Úspěšná nezisková organizace 3. aktualizované vydání a rozšířené vydání.

Grada Publishing. 168 s. ISBN 978-80-271-0249-5.

Předběžný termín obhajoby

2021/22 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Helena Řezbová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno
dne 14. 9. 2021

**prof. Ing. Miroslav
Svatoš, CSc.**

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 5. 10.
2021

**Ing. Martin Pelikán,
Ph.D.**

Děkan

V Praze dne 10. 02. 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Ekonomika a zdroje financování neziskové organizace Slunečnice, z. s." jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15. 3. 2022

Poděkování

Ráda bych touto cestou nejdříve poděkovala vedoucí práce Ing. Heleně Řezbové, Ph.D. za ochotu a pomoc při psaní této bakalářské práce, a také za důležité postřehy a nezbytné rady. Dále paní ředitelce zapsaného spolku Slunečnice, Šárce Zimové Dostálové za její vlídný přístup a zpětnou vazbu s poskytováním vyčerpávajících informací. Poděkování patří i paní ekonomce Janě Burešové za zodpovězení veškerých dotazů týkajících se ekonomické stránky organizace. A paní účetní Ing. Yoricé Kiliánové, za poskytnutí potřebných účetních dat ke zpracování praktické části práce.

Ekonomika a zdroje financování neziskové organizace Slunečnice, z. s.

Abstrakt

Tématem bakalářské práce je Ekonomika a zdroje financování neziskové organizace Slunečnice, z. s., která sídlí v Ústeckém kraji ve statutárním městě Děčín. Hlavním cílem je zhodnotit finanční stránku této neziskové organizace, a to ve vybraném pětiletém období (2016-2020). Na základě zjištěných výsledků stanovit závěry a případná doporučení pro zdravé finanční fungování neziskové organizace. Kromě tohoto je v této práci aplikována finanční kalkulačka, který byla vytvořena Centrem pro výzkum neziskového sektoru. Práce je rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou. V části první je rozebráno téma neziskové organizace, jejich vývoj, jakým způsobem mohou vznikat, jaké jsou právní formy neziskových organizací, jak fungují, za pomoci koho, jaký je jejich cíl a další. Tato část je zpracována na základě odborné literatury a jiných vhodných zdrojů. Část druhá se týká představení vybrané neziskové organizace nesoucí název Slunečnice, z. s., která byla založena, aby pomáhala lidem, kteří mají problém se začleněním do společnosti (osoby s postižením). Na základě účetních výkazů a výročních zpráv jsou sestaveny struktury aktiv, pasiv, nákladů i výnosů a jsou zde použity vybrané vzorce finanční analýzy. Na závěr je uvedeno shrnutí celé práce spolu s hodnocením a doporučením.

Klíčová slova: nezisková organizace, finanční kalkulačka, hodnocení, finanční zdraví, účetní výkazy, aktiva, pasiva, náklady, výnosy, ekonomika, finanční analýza

Economics and sources of financing of the non-profit organization Slunečnice, z. s.

Abstract

The topic of the bachelor thesis is Economics and sources of financing of the non-profit organization Slunečnice, z. s., which is located in the Ústecký region in the statutory city of Děčín. The main goal is to evaluate the financial side of this non-profit organization in a selected five-year period (2016-2020). Based on the results, conclusions and possible recommendations are set for the healthy financial functioning of the non-profit organization. In addition, a financial calculator, which was created by the Center for Non-Profit Sector Research, is applied in this work. The thesis is divided into two parts, theoretical and practical. The first part deals with the topic of non-profit organizations, their development, how they can develop, what the legal forms of non-profit organizations are, how they work with the help of whom, what their goal is, etc. This part is based on professional literature and other suitable sources. The second part concerns the introduction of a selected non-profit organization called Slunečnice, z. s., which was founded to help people who have a problem with integration into society (people with disabilities). The structures of assets, liabilities, expenses and revenues are compiled based on financial statements and annual reports using and selected formulas of financial analysis. Finally, a summary of the whole thesis is given, together with an evaluation and recommendations.

Keywords: non-profit organization, financial calculator, evaluation, financial health, financial statements, assets, liabilities, costs, revenues, economics, financial analysis

Obsah

1	Úvod	10
2	Cíl práce a metodika	11
2.1	Cíl práce	11
2.2	Metodika	11
3	Literární rešerše	13
3.1	Neziskový sektor v národním hospodářství	13
3.2	Historie – vznik a vývoj neziskových organizací.....	14
3.3	Neziskové organizace – definice.....	15
3.4	Druhy neziskových organizací	17
3.5	Založení nestátní neziskové organizace	17
3.5.1	Plánování	18
3.6	Zdroje – finance, materiál a lidé	19
3.6.1	Fundraising	20
3.6.2	Zdroje získané z vlastní činnosti – samofinancování	21
3.6.3	Zdroje získané z veřejné správy.....	21
3.6.4	Individuální dárci	22
3.6.4	Zdroje získané od firem	23
3.7	Daňový systém neziskových organizací	23
3.8	Finanční analýza.....	24
3.8.1	Horizontální a vertikální analýza.....	25
3.8.2	Poměrová analýza – ukazatele	26
3.9	Finanční kalkulačka	32
4	Vlastní práce	34
4.1	Základní charakteristika – Slunečnice, z. s.	34
4.1.1	Historie.....	34
4.1.2	Vedení, zaměstnanci a dobrovolníci zapsaného spolku Slunečnice	35
4.1.3	Zapsaný spolek Slunečnice a jeho aktivity	36
4.1.4	Pobočný spolek „Cesta do světa“	37
4.1.5	Pobočný spolek „Kavárna-palačinkárna Na cestě“	37
4.1.6	Společnost s ručením omezeným „Sociální firma Slunečnice DC“	38
4.2	Charakteristika hlavní a vedlejší hospodářské činnosti zapsaného spolku Slunečnice	38
4.3	Hodnocení neziskové organizace Slunečnice, z. s.	39
4.3.1	Struktura aktiv.....	40

4.3.2	Struktura pasiv	41
4.3.3	Struktura celkových nákladů	42
4.5.1	Struktura celkových výnosů.....	46
4.4	Financování zapsaného spolku Slunečnice	51
4.5	Finanční analýza zapsaného spolku Slunečnice.....	52
4.5.1	Ukazatelé autarkie a rentability	52
4.5.2	Ukazatele likvidity	57
4.5.3	Ukazatele aktivity	60
4.5.4	Ukazatele financování.....	61
4.6	Finanční kalkulačka (FIKANE)	64
5	Závěr a hodnocení	65
6	Seznam použité literatury	69
6.1	Literární zdroje.....	69
6.2	Internetové zdroje.....	70
7	Seznam grafů	72
8	Seznam obrázků.....	72
9	Seznam tabulek.....	72
10	Přílohy	73

1 Úvod

Co jsou vlastně neziskové organizace a je jich třeba? Pojem organizace zná určitě každý, ale co pojem nezisková organizace? Už z názvu plyne, že neziskové organizace nejsou založeny za účelem zisku. Jsou to vlastně organizace, které se starají o veřejné poskytování služeb v rámci zaopatřování osob v nouzi, boje proti domácímu násilí, služeb sociálních a služeb pro tělesně či duševně postižené a podobně.

Každá nezisková organizace je založena na základě svého poslání, vize a cíle, které jsou součástí jejich zakládací listiny. Neziskové organizace fungují díky poskytnutým dotacím, přijatým příspěvkům (darům) a své vlastní činnosti. Některé neziskové organizace mají činnosti dvě, hlavní a vedlejší. Díky vedlejší hospodářské činnosti může organizace vykazovat zisk, a tím si tak pomoci při finančních ztrátách činnosti hlavní. Financování a udržitelnost organizace není tak úplně snadná. Naštěstí existují vzorce finanční analýzy, díky kterým se můžeme dozvědět o takzvaném finančním zdraví organizace, a to na základě doporučených hodnot. Porovnáním výsledků s doporučenými hodnotami daných ukazatelů finanční analýzy můžeme zjistit, kde by bylo vhodné udělat změnu.

Nezisková organizace Slunečnice funguje již od roku 1998 a usiluje o integraci osob s postižením do běžného života a jejich začlenění do společnosti. Náš svět obklopují i lidé s postižením či vrozenou vadou, za kterou ale nemohou. Spousta lidí však tyto „odlišné“ osoby bere jako jinou vrstvu a nevěří tomu, že patří mezi nás, že dokáží to, co my, pracovat, žít život jako „my“ zdraví lidé. A tato organizace se právě o toto snaží. Věřím, že výsledky finanční analýzy pomohou této organizaci vyhodnotit situaci, aby mohl probíhat její stabilizovaný vývoj.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem této bakalářské práce je na základě vyhodnocení neziskové organizace Slunečnice, z. s. vymežit její současný ekonomický stav, strukturu zdrojů financování v letech 2016-2020 a navrhnout opatření vedoucí ke stabilizaci a udržitelnosti této neziskové organizace.

2.2 Metodika

První část zvaná literární rešerše se věnuje vymezení současných teoretických přístupů, které byly sepsány dle odborné literatury a odborných článků či internetových zdrojů. Tyto zdroje jsou řádně odcitovány na konci této práce. Literární rešerše slouží k snazšímu pochopení této problematiky. Práce dále pokračuje částí druhou (praktickou), která se věnuje základní charakteristice zapsaného spolku Slunečnice. Tato část byla sepsána za pomoci výročních zpráv jmenované organizace za rok 2016-2020, které jsou volně dostupné na jejich webových stránkách a případné konzultace s paní ředitelkou Šárkou Zimovou Dostálovou a paní ekonomkou Janou Burešovou. Ke zpracování struktury zdrojů financování a vlastních výpočtů ekonomiky organizace byly použity účetní výkazy zapsaného spolku Slunečnice, které jsou volně dostupné. Vlastní výpočty byly provedeny a následně porovnávány s doporučenými hodnotami, na vybraných vzorcích finanční analýzy z odborné literatury. Veškeré tabulky a grafy byly zpracovány v programu Excel. V závěru práce bude uvedeno shrnutí výsledků, vlastní návrhy a doporučení pro vybranou neziskovou organizaci. Následující tabulka obsahuje použité vzorce finanční analýzy, které jsou použity v praktické části práce.

Tabulka 1 - Použité poměrové ukazatele finanční analýzy

UKAZATEL	OBECNÝ VZOREC	VAZBA NA ŘÁDKY ÚČETNÍCH VÝKAZŮ *	AUTOR
Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů	$\frac{\text{VÝNOSY z HČ}}{\text{NÁKLADY z HČ}}$	$\frac{\text{VZZ B}}{\text{VZZ A}}$	Kraftová, 2002
Rentabilita nákladů z doplňkové činnosti	$\frac{\text{ZISK DČ}}{\text{NÁKLADY DČ}}$	$\frac{\text{VZZ D}}{\text{VZZ A}}$	Kraftová, 2002
Míra pokrytí ztráty z hlavní činnosti ziskem z doplňkové činnosti	$\frac{\text{ZISK z DČ}}{\text{ZTRÁTA z HČ}}$	$\frac{\text{VZZ D}}{\text{VZZ D}}$	Kraftová, 2002
Okamžitá likvidita	$\frac{\text{FINANČNÍ MAJETEK}}{\text{KRÁTKODOBÉ ZÁVAZKY}}$	$\frac{\text{R72}}{\text{R106}}$	Kraftová, 2002
Pohotová Likvidita	$\frac{(\text{FINANČNÍ MAJETEK} + \text{POHLEDÁVKY})}{\text{KRÁTKODOBÉ ZÁVAZKY}}$	$\frac{\text{R72} + \text{R52}}{\text{R106}}$	Chabotar, 1989
Obrat kapitálu	$\frac{\text{VÝNOSY}}{\text{PASIVA}}$	$\frac{\text{VZZ B}}{\text{R106}}$	Kraftová, 2002
Míra finanční nezávislosti	$\frac{\text{VLASTNÍ KAPITÁL}}{\text{AKTIVA}}$	$\frac{\text{R86}}{\text{R106}}$	Kraftová, 2002
Míra věřitelského rizika	$\frac{\text{CIZÍ KAPITÁL}}{\text{AKTIVA}}$	$\frac{\text{R95}}{\text{R41}}$	Růčková, 2015

Zdroj: vlastní zpracování dle uvedených zdrojů

Zkratky:

HČ – hlavní činnost

DČ – doplňková činnost

* dle předpisu č. 504/2002 Sb.

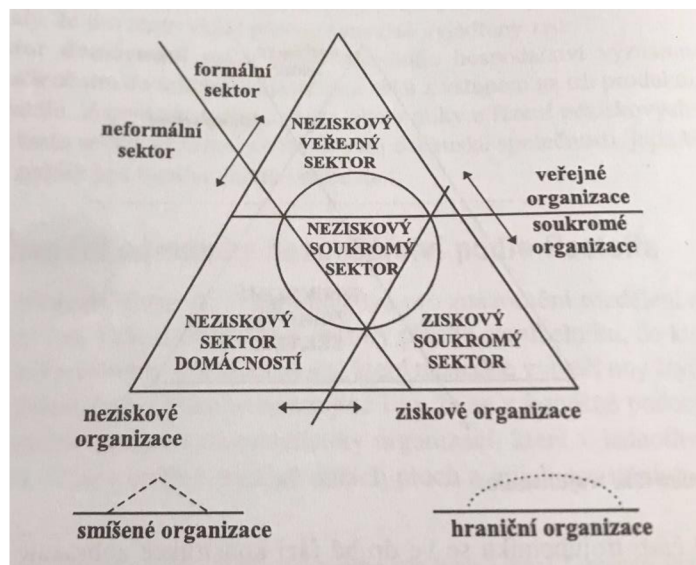
3 Literární rešerše

3.1 Neziskový sektor v národním hospodářství

Ve smíšené ekonomice se nacházejí různé druhy organizací, které se dělí na soukromé ziskové, soukromé neziskové a organizace veřejného sektoru. Jinak také třísektorové národní hospodářství (Pelikánová, 2016). Neziskový sektor se dále větví na veřejný (státní) sektor, soukromý (nestátní) sektor a sektor domácností. Ziskový sektor, jak už plyne z názvu je ziskového charakteru, tedy cílem těchto organizací je dosažení zisku. Neziskový sektor naopak nedosahuje zisku, ale přímého užítku na základě poskytnutí veřejné služby (Rektořík a kolektiv, 2004).

Ke členění národního hospodářství se také používá tzv. Pestoffův trojúhelníkový model. Jeho výhodou je nejen uspořádání těchto sektorů, ale i možnost vyčíst jejich základní charakteristiky (Rektořík a kolektiv, 2004).

Obrázek 1 - Pestoffův trojúhelníkový model

Zdroj: Rektořík a kolektiv, 2004

Neziskové organizace, neboli „non-profit organization“, se ve společnosti vyskytují se záměrem poskytnutí veřejné služby občanům. Jejich cílem není sice dosažení zisku, ale i přesto mohou získávat prostředky podnikatelskou činností. Mají však povinnost vložit tyto získané prostředky zpět do vývoje své organizace (Dobrozemský a Stejskal, 2016). V nejširším slova smyslu je nezisková organizace označována jako organizace, která smí

dosahovat zisku, ale nesmí tyto zisky rozdělovat těm, kdo mají nad neziskovou organizací kontrolu (Zietlow, Hankin, Seidner, O'Brien, 2018). Soukromé (nestátní) neziskové organizace jsou zřizovány občany. Vzniká tak formální organizace, která funguje nezávisle na vládě. Tyto nestátní neziskové organizace se často zajímají o konkrétní sociální skupiny, které jsou společensky odlišné. Jejich snahou je docílení ochrany jejich práv a lidské důstojnosti. Přesto, že jsou nestátní neziskové organizace z části financovány z veřejného rozpočtu, tak přispívají ke snížení celkových výdajů státu, neboť zajišťují služby, které by sám stát jinak musel zajistit (Dobrozemský a Stejskal, 2016).

Organizace se charakterizují těmito znaky: institucionalizované (organized), soukromé (private), neziskové (non-profit), samosprávné a nezávislé (self-governing), a dobrovolné (voluntary) (Dobrozemský a Stejskal, 2016).

3.2 Historie – vznik a vývoj neziskových organizací

Neziskový sektor existoval již v dávné minulosti a postupem času se vyvíjel. V roce 1989 neziskový sektor prošel řadou změn a díky tomu vzniklo mnoho nových neziskových organizací. Rozšířil se pojem občanská společnost a toto nové uspořádání dalo možnost občanům sdružovat se v zájmových organizacích, a tak vyvíjet vlastní aktivitu, která by řešila vlastní problémy a problémy společnosti. Po roce 1989 se začal výrazně navyšovat počet neziskových organizací, proto se také od roku 1990 začala formovat legislativa pro tento sektor. Legislativa pro neziskový sektor nyní předjímá podobu nového občanského zákoníku. Vývoj neziskových organizací můžeme vidět na tabulce níže (Pelikánová, 2016).

Tabulka 2 - Vývoj počtu nestátních neziskových organizací v letech 1990 až 2013

Rok:	Občanská sdružení	Nadace	Nadační fondy	Obecně prospěšné společnosti	Evidované právnické osoby	Organizační jednotky a sdružení
1990	3 879					
1991	9 366					
1992	15 393	1 551				
1993	21 694	2 768				
1994	24 978	3 800				
1995	26 814	4 253				
1996	27 807	4 392		1		
1997	30 297	5 238		52		
1998	36 046	55	71	129		
1999	38 072	272	695	560		

2000	42 302	282	735	557		
2001	47 101	299	784	701		
2002	49 108	330	825	762	4 785	30 547
2003	50 997	350	859	884	4 946	31 502
2004	53 306	362	898	1 038	4 927	32 020
2005	54 963	368	925	1 158	4 605	33 178
2006	58 347	380	992	1 317	4 464	28 868
2007	61 802	390	1 048	1 486	4 446	29 378
2008	68 631	411	1 095	1 658	4 399	29 752
2009	72 111	429	1 168	1 813	4 347	30 640
2010	72 111	449	1 205	1 958	4 352	31 166
2011	72 981	455	1 224	2 004	4 358	31 525
2012	79 462	435	1 195	1 969	4 401	34 656
2013	84 430	444	1 245	2 152	4 488	34 536

Zdroj: Pelikánová, 2016, na základě dat z Českého statistického úřadu

Z tabulky lze vyčíst postupný nárůst či pokles počtu jednotlivých neziskových organizací. V roce 1996, kdy se stal zákon o obecně prospěšných společnostech platným, se množství obecně prospěšných společností navyšovalo. Dále můžeme vidět velký pokles v roce 1998 u nadací, a to z důvodu zprísňení podmínek. Nyní se nárůst počtu neziskových organizací zpomaluje, neboť dochází k jisté nasycenosti na trhu služeb, které poskytují. V dnešní době může docházet k selekci neziskových organizací na ty, které přežijí, a ty, které budou muset zaniknout (Pelikánová, 2016).

3.3 Neziskové organizace – definice

Neziskové organizace existují po mnoho staletí, zejména prostřednictvím náboženských skupin nebo nábožensky založených aktivit. Během raného amerického koloniálního období byly církve v podstatě prvními neziskovými organizacemi. Hráli klíčové role v oblasti zdraví, dobrých životních podmínek, vzdělávání, kultury, umělecké rozmanitosti a komunitních služeb (Francois, 2014).

Pojem nezisková organizace je obecně užíván, aniž by byl definován nějakým platným právním předpisem v České republice. Avšak zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, se v určité míře o neziskových organizacích zmiňuje. Předpisy pro vedení účetnictví platné do roku 2003 zavedly nový pojem – nevýdělečné organizace, i když podchycovaly jen určitou část neziskového sektoru. Nyní je u těchto druhů organizací označováno, že jejich hlavním předmětem činnosti není podnikání. Neziskové organizace se

dělí na soukromé a veřejné. Proto pojem „nezisková organizace“ nebo také „nevýdělečná organizace“ platí pro obě tyto skupiny (Růžičková, 2011). Mezi veřejné neziskové organizace je možno zařadit ty, které jsou zřizovány státem, proto se jim také říká státní nebo vládní instituce. Ty zajišťují pro obyvatelstvo veřejné služby. Mezi ně se řadí organizační složky státu a příspěvkové organizace, které se řídí těmito nejdůležitějšími právními předpisy:

- Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018).

Soukromé, neboli nestátní neziskové organizace, jsou zřizovány soukromými subjekty, které se zabývají obecně prospěšnými činnostmi (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018; Vostrovský a Štůsek, 2008). Nestátní neziskové organizace se řídí odlišnými právními předpisy, podle jejich druhu. Mezi tyto organizace patří spolky, fundace, ústavy, politické strany a politická hnutí, zájmová sdružení právnických osob, registrované církve a náboženské společnosti a další. Nejdůležitějšími právními předpisy jsou:

- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník;
- Zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností;
- Zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích;
- Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích.

Nyní dle nového občanského zákoníku lze označit za korporaci většinu nestátních neziskových organizací (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018).

Nestátní neziskové organizace nabízejí veřejné služby, které jsou společensky důležité. Jedná se například o služby sociální, vzdělávání osob se studijními problémy, zaopatřování osob v nouzi, boji proti domácímu násilí, služby pro tělesně a duševně postižené a jiné. Hlavním smyslem fungování neziskové organizace je uspokojování svých „klientů“, bez očekávaného zisku. Dále zodpovídají za efektivní vynaložení získaných finančních prostředků (Vostrovský a Štůsek, 2008).

3.4 Druhy neziskových organizací

Již v předešlé kapitole byly některé druhy, jak státních, tak nestátních organizací zmíněny. V zákoně č. 586/1992 Sb. o dani z příjmů § 18 jsou uvedeny tyto typy organizací:

- Zájmová sdružení právnických osob,
- občanská sdružení včetně odborových organizací,
- politické strany a hnutí,
- státem uznávané církve a náboženské společnosti,
- nadace a nadační fondy,
- obce a kraje,
- organizační složky státu a územně samosprávné celky,
- příspěvkové organizace,
- státní fondy,
- obecně prospěšné společnosti,
- veřejné vysoké školy (Rektořík a kolektiv, 2004).

3.5 Založení nestátní neziskové organizace

K založení organizace je potřeba vize, poslání, právní forma a statutární orgán (Šedivý a Medlíková, 2017; Rektořík a kolektiv, 2004). Prvním krokem k založení organizace je vize. Charakteristická je tím, že hledí do daleké budoucnosti, je krátká a srozumitelná, popisuje neměnný stav a může ji sdílet hned několik organizací nejen v místě ale i v regionu, státě, na kontinentě či dokonce, i ve světě (Rektořík a kolektiv, 2004). Poslání je dalším důležitým bodem při vzniku organizace, neboť díky němu organizace existuje. Poslání o organizaci říká, proč tu je a jakých cílů chce dosáhnout v dlouhodobém horizontu pomocí strategického plánu (Plamínek, 1996; Vostrovský a Štůsek, 2008). Poslání by mělo být stručné, srozumitelné, jednoduché, motivační, mělo by vymezovat jedinečnost organizace a mělo by vyjadřovat co organizace dělá, pro koho to dělá, a kde to dělá (Šedivý a Medlíková, 2017). Nejčastějším posláním je ochota pomoc zlepšit podmínky života lidí, kteří ve společnosti nejsou vítáni. Na formulaci poslání by se měli podílet všichni členové skupiny (organizace), neboť poslání odpovídá na otázku, proč je skupina pohromadě a rozhodla se založit organizaci (Plamínek, 1996).

Zapojením, co možno nejvíce zaměstnanců do celé organizace vzniká dobře formulované poslání (Vostrovský a Štůsek, 2008). Detailně rozpracované poslání musí být obsaženo v dokumentech každé neziskové organizace. Těmito dokumenty jsou: žádost o registraci, zakládací nebo zřizovací listina, zápis do rejstříku nebo jiné evidence, statut, stanovy, organizační řády, výroční zprávy o hospodaření a auditu (Rektořík a kolektiv, 2004).

Poslání předurčuje právní formu, tedy pokud organizace zformulovala dobré poslání, měla by dále uvažovat o volbě právní formy (Šedivý a Medlíková, 2017). Bez právní formy nemohou organizace existovat. Proto by pracovníci v neziskové sféře měli znát základní právní normy, které se týkají neziskových organizací. Na základě poslání pak vybírají správnou právní formu organizace (Svatoš, 1996).

Poslední a nejdůležitější bod je správa organizace. Tak aby nezisková organizace správně fungovala, je nezbytné, aby byly předem určeny pravomoci. Proto si neziskové organizace vytvářejí rady, které dohlíží na chod. Ideální je, když jsou tyto informace o pravomocích obsaženy v zakládacích listinách nebo stanovách. Najít vhodné členy pro správní radu není zcela jednoduché. Členové rad by měli být zodpovědní, zapálení a měli by poslání neziskové organizace vzít za své a dělat vše pro to, aby byli naplněny její cíle. Dále je také omezen počet členů v radě, spolu s funkčním obdobím. Některé právní formy organizací mají počet stanoven ze zákona a délku funkčního období si stanoví v rámci zakládacích dokumentů nebo stanov. Správní rada má samozřejmě i svá pravidla, která platí pro všechny členy jakékoliv neziskové organizace (Šedivý a Medlíková, 2017).

3.5.1 Plánování

Plánování je klíčovým bodem, který vede k úspěchům každé neziskové organizace. Mezi nástroje plánování patří prognóza, koncepce a plán. Prognóza je tzv. nástroj poznání, jakási předpověď pravděpodobného vývoje. Díky koncepci se určují základní cíle a hlavní způsoby, jak jich dosáhnout. Plán odpovídá na otázky „co, kdo, kdy, kde, jak“ a s jakými náklady a užitky to vykoná, aby bylo dosaženo stanovených cílů. Mezi nejznámější patří SWOT analýza, jejíž zkratka má v překladu význam – slabé stránky, silné stránky, příležitosti a hrozby. Při využívání této analýzy se hodnotí navrhované projekty (Rektořík a kolektiv, 2004).

Dalším důležitým bodem je finanční plánování. Aby nezisková organizace mohla dlouhodobě a úspěšně fungovat, je zapotřebí aby naplánovala své činnosti a promítla je i do finanční podoby. Nástrojem finančního plánování je rozpočet (Krechovská, Hommerová a Hejduková, 2018). Představuje to, čeho chce organizace dosáhnout a za jakých podmínek. Díky rozpočtu organizace dopředu předpokládá, jaké bude mít výdaje a popřípadě i příjmy. Mimo to může organizace sledovat peněžní tok a identifikovat odchylky od plánů (Francois, 2014).

3.6 Zdroje – finance, materiál a lidé

Dále pro fungování organizace je třeba mít finance – peněžní prostředky, zázemí, služby a materiál – nemovitost, pronájem, energie, úklid, vybavení apod., a v neposlední řadě lidi – zaměstnance, členy statutárních orgánů, dobrovolníky a externí pracovníky (Šedivý a Medlíková, 2017). Finanční prostředky jsou získávány pomocí samofinancování a fundraisingu. Samofinancováním je myšleno získávání prostředků pomocí podnikatelské či jiné hospodářské činnosti. Jedná se většinou o prodej vlastních výrobků, poskytování služeb, příjmy z nájmu movitých i nemovitých věcí a příjmy z členských příspěvků. Jelikož příjmy z vlastní činnosti nestačí k efektivnímu a kvalitnímu chodu neziskové organizace, tak je využíván tzv. fundraising (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018).

Lidské zdroje jsou pro neziskovou organizaci klíčovým bodem, neboť díky lidem organizace funguje. Nezisková organizace potřebuje tyto pracovníky:

- Vizionáře, kteří určují směřování, strategii a zajišťují tvorbu nových nápadů;
- výkonné pracovníky, kteří zajišťují produkci výrobků i samotné poskytování služeb;
- řídicí pracovníky, kteří mají na starosti řízení lidí, financí a dalších procesů uvnitř organizace,
- zajišťovatele zdrojů, kteří se věnují marketingu, fundraisingu a public relations.

Je důležité, aby tyto čtyři druhy pracovníků byly v organizaci, neboť to vede k jejímu správnému fungování. To však neznamená, že v organizaci musí být striktně 4 pracovníci, kteří vykonávají jeden druh práce. Množství pracovníků v organizaci se určí podle množství a rozsahu produktů, které daná nezisková organizace plánuje (Šedivý a Medlíková, 2017).

3.6.1 Fundraising

Fundraising je proces, který se podílí na kvalitě interních a externích vztahů. Ovlivňuje značku, dobré jméno a image organizace. Fundraising není o penězích, ale o lidech (Šedivý, Medlíková, 2012). Dále pojem fundraising představuje systematické získávání, jak finančních, tak i nefinančních zdrojů, které nezisková organizace vyžaduje k realizaci svého poslání. To se děje za pomoci jednotlivých projektů (Boukal a kolektiv, 2013). Fundraising je typický právě pro nestátní neziskové organizace. Slouží k oslovování dárců, kteří by měli s neziskovou organizací dlouhodobě spolupracovat. Kromě financí, lze pomocí fundraisingu získat know-how, znalosti, informace, zkušenosti a využití dobrovolnických prací (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018).

U fundraisingu je nutno zmínit pojem vícezdrojové financování, které hraje velkou roli v úspěšném fungování neziskové organizace. Vícezdrojovým financováním se rozumí nutnost zajistit pro neziskovou organizaci více zdrojů, ze kterých bude financována, tak aby nebyla závislá pouze na jednom (Šedivý a Medlíková, 2017).

Fundraising má hned několik možností, jak získat finanční zdroje. A to pomocí veřejné správy, individuálními dárci, podniky, nadacemi či nadačními fondy, ostatními institucemi a příjmy z vlastní činnosti. Tyto zdroje jsou získávány pomocí:

- veřejné sbírky,
- benefičních akcí,
- vytvořením projektu a sepsání žádosti o grant nebo dotaci,
- aukcí,
- telefonickým oslovením,
- osobní schůzkou,
- oslovením dárce prostřednictvím internetu,
- DMS – dárcovské SMS,
- sdíleným marketingem,
- odkazem ze závěti,
- prodejem produktů organizace,
- členskými příspěvky, a mnoho dalších (Šedivý a Medlíková, 2012).

Fundraisingem se zabývá fundraiser, kterým obvykle bývá zaměstnanec organizace, vedoucí či ředitel (interní fundraiser). Nebo jím může být i brigádník či dobrovolník (externí fundraiser). Oba druhy fundraisera zajišťují potřebné zdroje pro neziskovou organizaci (Boukal a kolektiv, 2013).

Aby nezisková organizace mohla získat určitý typ zdroje musí udržovat, a také prohlubovat vztahy s dárci, protože komunikace s veřejností je velmi důležitá. Public relations (komunikace s veřejností) se stará o budování silné značky, dobrého jména a image organizace. Webové stránky, sociální sítě, tištěné materiály, přímá komunikace s významnými subjekty, pořádání akcí, dobré vztahy s médii, firemní (organizační) struktura, také komunikační strategie, to vše vede k dobré reputaci organizace. Public relations se také dělí na externí a interní, interní spočívá ve vztazích mezi lidmi v organizaci – zaměstnanci, dobrovolníci apod. Externí o vztah s lidmi mimo organizaci (Šedivý a Medlíková, 2012).

3.6.2 Zdroje získané z vlastní činnosti – samofinancování

Nezisková organizace získává zdroje i samofinancováním. Ty jsou získané za pomoci prodeje vlastních výrobků, služeb, finančních investic, podnikáním, pronájem majetku nebo členskými příspěvky (Pelikánová, 2016). Patří sem i každá další hospodářská činnost a nejrůznější burzy, plesy, aukce, loterie a mnoho dalších akcí (Rektořík a kolektiv, 2004). Přesto, že se zdroje z vlastní činnosti zařazují do fundraisingu, uplatňuje se zde marketingový mix. Ten je především zaměřen na budování vztahu se zákazníky (Šedivý a Medlíková, 2012). Platí, že čím vyšší je míra samofinancování, tím vyšší je míra nezávislosti neziskové organizace. To, že nezisková organizace uplatňuje tzv. samofinancování působí dobře na okolí (případné dárce), neboť je vidět, že se organizace snaží zajistit potřebné zdroje pro naplnění jejího poslání a není závislá pouze na přispěvcích od veřejné správy (Pelikánová, 2016).

3.6.3 Zdroje získané z veřejné správy

Od veřejné správy je možno získat finanční prostředky v podobě dotace či grantu, nebo v rámci veřejného výběrového řízení. Nezisková organizace však musí zpracovat

projekt a v případě žádosti o dotaci či grant navíc podat žádost (Šedivý a Medlíková, 2012). Státní fondy a Grantová agentura České republiky poskytují státní příspěvek neziskovým organizacím. Existuje řada podpor od městských a krajských úřadů a jednotlivá resortní ministerstva vyhláší pravidelně (jedenkrát do roka) soutěž ve které se některé neziskové organizace mohou ucházet o dotace (Rektořík a kolektiv, 2004)

3.6.4 Individuální dárci

Individuálním dárcem je jednatel, který věnuje dar neziskové organizaci z osobního příjmu. Individuální dárci jsou různí, buď jde o nového darce, kterého organizace nezná nebo o známého darce, který organizaci pravidelně zasílá na jejich účet drobný dar (Šedivý a Medlíková, 2012). Pro individuální dárcovství je klíčový vztah mezi neziskovou organizací a jejími dárci (Boukal a kolektiv, 2013) Jelikož je tento zdroj velmi různorodý, používá se pro jeho podrobnější popis takzvaná pyramida dárců. Ta popisuje možnosti použití fundraisingových metod pro jednotlivé skupiny individuálních dárců. Mimo to je také vhodným nástrojem pro plánování péče o tyto dárci (Šedivý a Medlíková, 2012).

Obrázek 2 - Dárcovská pyramida

Zdroj: Šedivý a Medlíková, 2012

Tato pyramida zobrazuje individuální dárci neziskové organizace. Popis pyramidy je následující. Šipky vedle pyramidy, ukazují, jakým směrem dárci do pyramidy vstupují. Šipky uvnitř naopak ukazují, jakým směrem se dárci případně posouvají v závislosti na péči, kterou od neziskové organizace dostávají (Šedivý a Medlíková, 2012).

3.6.4 Zdroje získané od firem

Firmy jsou dle českého statistického úřadu třetím nejvýznamnějším zdrojem. Rozdělují se na dvě podskupiny – malé a střední podniky (do 250 zaměstnanců) a velké podniky a korporace. To s jak velkou firmou komunikuje organizace je někdy dosti klíčové. U malých a středních podniků se komunikuje převážně s jednou osobou a tou bývá majitel, jednatel či ředitel, který dále rozhoduje za celou firmu. To je oproti velkým podnikům a korporacím o něco jednodušší. U druhé podskupiny firem je potřeba mít dobře zpracovaný projekt a prezentační materiály, protože žádost bude posuzovat více lidí. Většina korporací má na schvalování přesné předpisy. Za velmi důležitou se považuje příprava na schůzku se zástupcem dané firmy. Je dobré vědět o firmě co nejvíce informací (Šedivý a Medlíková, 2012).

3.7 Daňový systém neziskových organizací

U neziskových organizací funguje tzv. omezený daňový režim. A to proto, že se jedná o veřejně prospěšnou činnost, která využívá různá zvýhodnění (např. úlevy, osvobození či výjimky ze zdanění) (Rektořík a kolektiv, 2004). Daňový systém obsahuje nepřímé daně, které jsou vybírány nepřímo skrze poplatníka, který platí daň plátcí a ten daň odvede do státního rozpočtu. Mezi nepřímé daně patří: daň z přidané hodnoty (DPH), spotřební daň a ekologická daň. Pro neziskové organizace je důležitá pouze daň z přidané hodnoty.

Dále daňový systém obsahuje daně přímé, u kterých je daň vybírána od poplatníka přímo, nebo také prostřednictvím plátce. Jedná se o daň z příjmů, silniční daň, daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí a daň z nemovitosti. Všechny tyto zmíněné daně platí pro neziskové organizace. Například u daně z příjmu se organizace setkávají ve třech různých variantách (Beránek, 2008).

Veřejně prospěšný poplatník je pojem, který je vymezen zákonem o daních z příjmu a najdeme ho v §17a. Veřejně prospěšným poplatníkem jsou ti, kteří jako svou hlavní činnost vykonávají takovou činnost, která není podnikáním. Nikdy se jím však nemůže stát, jak autor Petr Vít ve své publikaci uvádí: *obchodní korporace dle ZOK; profesní komora nebo poplatník založený za účelem ochrany a hájení podnikatelských zájmů svých členů, u něhož*

je členství nutnou podmínkou k provozování předmětu podnikání nebo výkonu činnosti, s výjimkou organizace zaměstnavatelů (může jít v zásadě o zájmové sdružení právnických osob nebo o spolek); dobročinná nadace.

Rozlišují se dva základy daně veřejně prospěšného poplatníka:

1. Široký základ daně se týká obecně prospěšné společnosti a ústavu. Základem daně jsou veškeré jejich příjmy, bez ohledu na hlavní a vedlejší hospodářskou činnost, mimo investičních dotací.
2. Úzký základ daně se týká ostatních veřejně prospěšných poplatníků. Tyto rozdělují hlavní a vedlejší hospodářskou činnost, tedy daní zvlášť zisk z hlavní a zisk z vedlejší hospodářské činnosti. Dále platí, že předmětem daně nejsou ty příjmy z hlavní činnosti, jestliže výdaje (náklady) jsou vyšší (hlavní činnost nevykazuje zisk ale ztrátu). Dalšími příjmy, které nejsou předmětem daně jsou: dotace, příspěvky, podpory či jiné příjmy z veřejných rozpočtů.

Základem daně jsou reklamy, členské příspěvky (ve většině případů osvobozeny od daně z příjmů), úroky, nájemné a příjmy z vedlejší hospodářské činnosti. Osvobozené příjmy od daně jsou členské příspěvky přijaté spolkem či zájmovým sdružením právnických osob; výnosy nadací z majetku, který byl vložen do nadační jistiny včetně jeho příjmu z prodeje a bezúplatné nabytí majetku, který bude využit v organizaci (Vít, 2015).

3.8 Finanční analýza

Finanční analýza je metoda, která slouží ke zhodnocení finančního hospodaření organizace či firmy. (Růčková, 2015; Kraftová, 2002). Finanční analýza by měla být prováděna průběžně, a to alespoň jednou ročně (Scholleová, 2017). Je to způsob, díky kterému je zjišťováno zdraví podniku. Základními podklady pro zjištění tohoto „zdraví“ jsou výkaz zisku a ztrát, rozvaha, výkaz cash flow (účetní závěrka) a informace například o vlastnících, produktech, technologiích, dodavatelích, odběratelích a struktuře a počtu zaměstnanců (Procházková a Jelínková, 2018; Scholleová, 2017). Získaná jednotlivá data se třídí, poměřují se mezi sebou a také se určuje jejich postupný vývoj. Výsledky získané pomocí finanční analýzy tak napomáhají firmě zjistit stav o jejím hospodaření. Další výhodou finanční analýzy je poskytnutí informací pro rozhodování do budoucna a možnost

porovnání s ostatními podniky (Kraftová, 2002). Finanční analýza je prováděna finančními manažery a často také vrcholových vedením organizace. Jedná se o interní analýzu, která srovnává skutečnosti s plánem. Externí analýza je prováděna z vnějšku a provádí ji banky, investoři, obchodní partneři a další. Potřebné podklady pro zpracování finanční analýzy jsou vždy běžně dostupné (Synek a kolektiv, 2007).

Finanční analýza je prováděna několika základními metodami, kterými jsou:

1. Finanční analýza fundamentální (intuice, expertní odhady);
2. Finanční analýza technická (vertikální a horizontální analýza);
3. Finanční analýza kauzální (pyramidální rozklady ukazatelů);
4. Finanční analýza komparační (poměrové ukazatele – tzv. univerzální metoda) (Kraftová, 2002).

Základními nástroji finanční analýzy jsou dílčí ukazatele. Ze statistické teorie lze využít definice extenzitních ukazatelů (v peněžních jednotkách) a intenzitních ukazatelů (poměr dvou extenzitních ukazatelů) (Kraftová, 2002).

3.8.1 Horizontální a vertikální analýza

Při těchto analýzách se vychází z rozvahy podniku, tak aby byla získána data týkající se majetku, zdrojů financování, a finanční situace podniku. Využívá se metoda stavových ukazatelů, která zahrnuje jak horizontální analýzu (analýza trendu) tak vertikální analýzu (procentní rozbor) (Růčková, 2015). Tento druh analýzy bývá vhodnou výchozí metodou pro zpracování finanční analýzy podniku. Je nutné mít k dispozici dostatečnou časovou řadu údajů, nejlépe tři po sobě jdoucí období. Dále je dobré vědět, zda v průběhu tohoto období nedošlo k náhlým či razantním změnám (Procházková a Jelínková, 2018).

Horizontální (vodorovná) analýza sleduje vývoj jednotlivých položek účetních výkazů v čase. Srovnává většinou dvě po sobě jdoucí období, a sleduje vývoj položek výkazu v čase. Tato analýza se provádí dvěma způsoby, a to na základě velikosti podniku. Pro větší podniky se provádí podílově a pro ty menší rozdílově (Procházková a Jelínková, 2018; Scholleová, 2017).

Vertikální (svislá) analýza se zabývá pouze jedním obdobím a sleduje proporcionalitu položek vůči základní veličině. Sleduje, zda je struktura majetku, zdrojů,

výnosů a nákladů stabilní, nebo se mění. U vertikální analýzy se musí vždy určit jedna základní položka, vůči které se budou ostatní poměřovat, tj. podíl jednotlivých majetkových složek na celkových aktivech, podíl jednotlivých zdrojů financování na celkových pasivech a podíl jednotlivých položek výsledovky na tržbách (Procházková a Jelínková, 2018; Scholleová, 2017).

3.8.2 Poměrová analýza – ukazatele

Při této analýze se poměřují vybrané veličiny proti sobě (absolutní veličiny se dávají do poměrů). Ukazatele jsou rozřizeny do skupin, které se zaměřují na určitou stránku finančního zdraví. Skupiny jsou vnímány jako stejně důležité a rovnocenné (Procházková a Jelínková, 2018; Scholleová, 2017). Tato finanční analýza převážně využívá dílčí ukazatele. Ty můžeme dělit do těchto pěti oblastí:

1. Ukazatele autarkie;
2. Ukazatele rentability;
3. Ukazatele likvidity;
4. Ukazatele aktivity;
5. Ukazatele financování;
6. Ukazatele produktivity (Kraftová, 2002).

3.8.2.1 Ukazatele autarkie

Autarkie udává, jak je nezisková organizace soběstačná. Při samotném hodnocení autarkie, je potřeba vzít v úvahu předpoklad plné saturace poptávky nabídkou a předpoklad neexistence soukromé firmy, která by na stejnou úroveň výstupů potřebovala menší vstupy. Pokud toto není splněno, komplikuje to vyhodnocení modifikovaných ukazatelů rentability. Autarkie může být hodnocena na bázi výnosově nákladové, kde jsou zahrnuty účetní principy – akruálnost, realizační princip, věcná shoda nákladů a výnosů. Nebo na bázi příjmově výdajové, který je vázán na tok peněžních prostředků, je nutno oddělit od sebe neinvestiční (provozní) toky nebo investiční s neinvestičními (celkovými) toky. Níže jsou uvedeny druhy výpočtů míry autarkie (Kraftová, 2002).

Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů ($A_{HV-HČ}$)

Tento ukazatel hodnotí, v jaké míře je municipální firma soběstačná z hlediska pokrytí svých nákladů hlavní činnosti z dosažených výnosů. Ukazatel se týká pouze hlavní činnosti a je vyjadřován v procentech (Kraftová, 2002). Doporučená hodnota by se měla rovnat 100 %, pokud je však nižší jedná se o nedostatečné krytí nákladů výnosy a je za potřeby provést analýzu příčin. Může se stát i to, že bude hodnota vyšší, v tom případě by se mělo zvážit využití dotačních prostředků jinde (Kraftová, 2002).

$$A_{HV-HČ} = \text{VÝNOSY Z HLAVNÍ ČINNOSTI} / \text{NÁKLADY Z HLAVNÍ ČINNOSTI} \times 100$$

Celková autarkie na bázi příjmů a výdajů (A_{CF})

Celková autarkie na bázi příjmů a výdajů může být konstruována bez odlišování investičních a neinvestičních (tj. provozních) příjmů a výdajů nebo pouze na neinvestičních příjmech a neinvestičních nákladech. Tyto pak prezentují běžnou (provozní) činnost. Tento ukazatel spočívá v příjmově výdajové soběstačnosti. Doporučená hodnota se rovná výsledku větší či rovno jedné (Kraftová, 2002).

$$A_{CF} = \text{PŘÍJMY} / \text{VÝDAJE} \times 100$$

nebo

$$A_{CF} = \text{NEINVESTIČNÍ PŘÍJMY} / \text{NEINVESTIČNÍ VÝDAJE} \times 100$$

3.8.2.2 Ukazatele rentability

Tento ukazatel je u municipálních firem je jedním z nejvíce diskutovaných problémů. Municipální firmy mají činnost hlavní jejímž cílem je vyrovnanost nákladů a výnosů. Mohou ale také zřídit činnost vedlejší, která bude činnost hlavní podporovat z hlediska finančního. Cílem činnosti vedlejší je ziskovost (Kraftová, 2002). Ukazatel rentability vedlejší hospodářské činnosti tedy představuje autarkii vedlejší činnosti (Otrusinová, Kubičková, 2011). Rentabilita (výnosnost) je ukazatel poměřující zisk s jinými veličinami. Je to schopnost podniku vytvářet nové zdroje použitím investovaného kapitálu. Jinak řečeno rentabilita vyjadřuje míru zisku. Mezi rentabilitou a likviditou je silná vazba (Růčková,

2015). Doporučené hodnoty těchto ukazatelů není možno určit, neboť existují rozdíly v rámci jednotlivých odvětví (Růčková, 2015). Vyšší hodnoty ukazují větší ziskovost, a to je pozitivní, pokud organizace neinvestuje do školení, reklam, vývoje nových produktů a dalších forem výzkumu vývoje (Zietlow, Hankin, Seidner, O' Brien, 2018). V případě municipálních firem je možno použít tyto ukazatele:

Rentabilita nákladů doplňkové činnosti ($R_{NDČ}$)

Pojem rentabilita znamená ziskovost, ale jak už je známo neziskové organizace nejsou založeny za účelem zisku, svůj zisk musí vložit zpět do chodu organizace. Proto je rentabilita nákladů zjišťována u doplňkové činnosti, neboť ta je založena právě díky její ziskovosti. Získané prostředky mají podporovat činnost hlavní. Po jeho vynásobení 100 je výsledek vyjádřen v procentech. Cílem je maximalizace, proto čím vyšší výsledek je, tím lépe si doplňková činnost vede (Kraftová, 2002).

$$R_{NDČ} = \text{HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK (ZISK)} / \text{NÁKLADY} \times 100$$

Míra pokrytí ztráty z hlavní činnosti ziskem z doplňkové činnosti (Z'')

Tento ukazatel je počítán v době, kdy hlavní činnost vykazuje ztrátu a firma má zrealizovanou doplňkovou činností. Pomocí tohoto ukazatele se zjistí, zda doplňková činnost naplňuje svůj účel – podpora činnosti hlavní. Výsledek vyjadřuje procentuální míru, v jakém je ziskem z doplňkové činnosti pokrývána ztráta z činnosti hlavní. Cílem je opět maximalizace (Kraftová, 2002; Otrusinová, Kubičková, 2011).

$$Z'' = \text{ZISK}_{DČ} / \text{ZTRÁTA}_{HČ} \times 100$$

3.8.2.3 Ukazatele likvidity

Likvidita je schopnost přeměnit majetek na peníze a tím splatit své závazky (Francois, 2014). Při nedostatku likvidity hrozí platební neschopnost či bankrot. Existují tři úrovně likvidity – okamžitá, pohotová, běžná, a to z důvodu různorodosti cílových skupin. Likvidita je důležitá z hlediska finanční rovnováhy podniku (Růčková, 2015). Při měření likvidity jde o poměrování prostředků určených k úhradě krátkodobých závazků a objemu

těchto krátkodobých závazků. Municipální firmy většinou používají likviditu okamžitou a zpravidla likviditu pohotovou. Všechny druhy likvidit se vztahují pouze k hodnocenému okamžiku – stavové hodnoty (Kraftová, 2002).

Okamžitá likvidita (L₁)

Je likvidita prvního stupně a představuje to nejužší vymezení likvidity, a to proto, že do ní vstupují jen ty nejlíkvídnější položky z rozvahy. Těmi je veškerý finanční majetek (peníze v pokladně, na bankovních účtech, cenné papíry apod.) (Růčková, 2015). Doporučená hodnota bývá okolo 0,2 u municipálních firem bývá hodnota ke konci roku vyšší (Kraftová, 2002; Otrusinová, Kubičková, 2011).

$$L_1 = \text{FINANČNÍ MAJETEK} / \text{KRÁTKODOBÉ ZÁVAZKY}$$

Pohotová (rychlá) likvidita (L₂)

Likvidita druhého stupně je rychlým nástrojem pro zjištění finančního zdraví. Doporučená hodnota tohoto ukazatele je rovna 1. Pokud toto kritérium organizace splní pak je schopna vyrovnat své závazky (Kraftová, 2002). Zahraniční zdroj jako doporučenou hodnotu udává rozmezí mezi 0,75 až 1 (Chabotar, 1989).

$$L_2 = (\text{FINANČNÍ MAJETEK} + \text{KRÁTKODOBÉ POHLEDÁVKY}) / \text{KRÁTKODOBÉ ZÁVAZKY}$$

Běžná likvidita (L₃)

Je likviditou 3. stupně a ukazuje nám kolikrát oběžná aktiva pokryjí krátkodobé závazky. Čím vyšší hodnota je, tím je pravděpodobnější, že organizace si zachová platební schopnost (Růčková, 2015). V tomto vzorci jsou v čitateli oběžná aktiva a ve jmenovateli krátkodobé závazky. Doporučenou hodnotou je rozmezí od 1,5 do 2,5 (Kraftová, 2002; Otrusinová a Kubičková, 2011). Zahraniční zdroje udávají doporučenou hodnotu rovnající se 2 (Zietlow, Hankin, Seidner, O'Brien, 2018; Chabotar, 1989).

$$L_3 = \text{OBĚŽNÁ AKTIVA} / \text{KRÁTKODOBÉ ZÁVAZKY}$$

3.8.2.4 Ukazatele aktivity

Jsou doplňujícími ukazateli hodnocení výkonnosti, vázanosti jednotlivých složek majetku či dluhů a doby obratu. Hodnotí schopnost organizace využívat vložené prostředky. Pozitivum při měření obratu je, čím vícekrát organizace dokáže svůj kapitál zhodnotit za určité období, tím vyšší vyvíjí aktivitu (Kraftová, 2002). Pro neziskové organizace jsou důležité tyto ukazatele:

Obrat kapitálu

Jeden ze základních ukazatelů (pro municipální firmy) tzv. výkonnosti, která je hodnocena pomocí výnosů. Ukazuje kolikrát se „vrátí“ vložený kapitál (resp. pasiva) do fungování neziskové organizace. Cílem u tohoto ukazatele je opět maximalizace, čím větší hodnota tím lepší výkonnost (Kraftová, 2002).

$$OBRAT KAPITÁLU = VÝNOSY / PASIVA$$

Doba obratu pohledávek

Tento ukazatel se doporučuje používat neziskovým organizacím, které vykazují vysokou hodnotu pohledávek. Cílem je minimalizace ale je možnost si určit vlastní hodnotící kritérium (= 30/doba splatnosti faktur ve dnech x 12) (Kraftová, 2002)

$$DOBA OBRATU POHLEDÁVEK = PRŮMĚRNÁ VÝŠE POHLEDÁVEK / (VÝNOSY/360)*$$

* $výnosy/360 = jednodenní výnosy$

3.8.2.6 Ukazatele financování (zadluženosti)

Tyto ukazatele nám ukazují, jak je podnik, či organizace závislá na cizích zdrojích. U těchto ukazatelů je nutno rozlišovat neinvestiční (provozní) financování od investičního (Kraftová, 2002). Pro nestátní neziskové organizace se používají tyto dílčí ukazatele:

Míra finanční nezávislosti (stability)

Tento ukazatel hodnotí finanční stabilitu. Je vyjádřen v procentech a doporučená hodnota je blízká se 100 %, cílem je maximalizace. Pokud je hodnota výsledku nižší než

50 % je třeba věnovat pozornost, u výsledku pod 30 % je organizace označena za nestabilní (Kraftová, 2002).

$$MÍRA FINANČNÍ NEZÁVISLOTI = VLASTNÍ KAPITÁL / CELKOVÁ AKTIVA \times 100$$

Míra věřitelského rizika

Hodnotí míru účasti cizího kapitálu na finančních zdrojích. Tedy jak moc je organizace závislá na cizích zdrojích. Čím vyšší je hodnota věřitelského rizika, tím vyšší je riziko věřitelů (Růčková, 2015).

$$MÍRA VĚŘITELSKÉHO RIZIKA = CÍZÍ KAPITÁL / CELKOVÁ AKTIVA$$

3.8.2.7 Ukazatele produktivity

Tyto ukazatele se soustřeďují na produktivitu organizace, na schopnost a výkonnost ve vazbě na zdroje bohatství (práce) nebo kapitálu. Přidaná hodnota zajišťuje „čistější“ výpočet ukazatele (Kraftová, 2002).

Produktivita práce měřená pomocí přidané hodnoty (PP)

Tento ukazatel udává, kolik peněžních jednotek vytvořené přidané hodnoty připadá na pracovníka neziskové organizace. Pro zvýšení produktivity je doporučováno zvýšit přidanou hodnotu a snížit počet pracovníků (Kraftová, 2002).

$$PP = PŘIDANÁ HODNOTA / PRŮMĚRNÝ POČET PRACOVNÍKŮ$$

Míra zhodnocení celkového kapitálu pomocí přidané hodnoty (r_K^*)

Tento ukazatel je využíván pro zhodnocení produkční síly kapitálu. Přidaná hodnota, známá také jako „EVA“ u neziskových organizací často nabývá záporných hodnot. Cílem je maximalizace (Kraftová, 2002).

$$r_K^* = PŘIDANÁ HODNOTA / PRŮMĚRNÁ HODNOTA CELKOVÉHO KAPITÁLU$$

3.9 Finanční kalkulačka

Finanční kalkulačka byla vytvořena Centrem pro výzkum neziskového sektoru Ekonomicko-správní fakulty Masarykovy univerzity. Jejím úkolem je neziskovým organizacím ukázat v jaké finanční kondici se nacházejí, ale také je upozornit na případná negativa a jak se těmto negativům vyvarovat v nadcházejícím období. Funguje na principu tzv. ratingů, které vyházejí z hodnocení finančních ukazatelů. Existují rovnou dva druhy, a to pro servisní (veřejně prospěšné) a členské (vzájemně prospěšné) organizace. Úkolem neziskové organizace je vybrat jeden z těchto dvou modelů, podle toho, jakým druhem nestátní neziskové organizace jsou. Pokračují v zadávání potřebných informací jako například: počet zaměstnanců, zda realizují vedlejší hospodářskou činnost a některé údaje z rozvahy a výkazu zisku a ztrát. Tyto informace jsou zadávány za více než jedno uzavřené účetní období, tak aby se právě mohly vypočítat jednotlivé „ratingy“. Po úspěšném zadání finanční kalkulačka neziskovým organizacím vygeneruje výsledek (fikane.cz). Ve vlastní části bude finanční kalkulačka použita na neziskové organizaci Slunečnice, z. s., kde budou stručně popsány výsledky a v přílohách bude k nalezení samotný export výsledků.

Nezisková organizace Slunečnice, z. s. patří mezi členské (vzájemně prospěšné) organizace. Aby bylo zjištěno její zdraví, je potřeba znát počet zaměstnanců v průběhu let, data z rozvahy a výkazu zisku a ztrát za dané období. K výpočtu byly použity ukazatele autarkie, rentability, likvidity, zadluženosti, produktivity a další. Finanční ukazatele byli vybrány tak, aby zhodnotili finanční ne/zdraví neziskové organizace.

Níže je uveden výběr vzorců, které byly použity při zpracování finanční kalkulačky:

Autarkie

- Podíl darů na celkových výnosech = přijaté příspěvky (dary) / výnosy celkem
- Podíl tržeb za vlastní výkony a zboží na celkových výnosech = tržby za vlastní výkony a zboží / výnosy celkem
- Podíl provozních dotací na celkových výnosech = provozní dotace / výnosy celkem

Rentabilita

- Rentabilita vlastních zdrojů (ROE) = výsledek hospodaření po zdanění / vlastní zdroje celkem
- Rentabilita výnosů = výsledek hospodaření po zdaněním / výnosy celkem
- Rentabilita aktiv (ROA) = výsledek hospodaření před zdaněním / aktiva celkem

Likvidita

- Likvidita nákladů = (peněžní prostředky v pokladně + prostředky na účtech) / náklady celkem
- Čistý pracovní kapitál = krátkodobý majetek celkem – krátkodobé závazky celkem

Zadluženost

- Celková zadluženost = cizí zdroje celkem / aktiva celkem
- Podíl krátkodobých závazků na aktivech = krátkodobé závazky celkem / aktiva celkem (fikane.cz)

4 Vlastní práce

4.1 Základní charakteristika – Slunečnice, z. s.

Zapsaný spolek Slunečnice (dále jen „Slunečnice“), je nezisková organizace, která s pomocí svých pobočných spolků a jedné firmy, poskytuje služby lidem s mentálním postižením již od roku 1998. Usiluje o integraci osob s postižením do běžného života a napomáhá jim při zajišťování důstojných životních podmínek. Plně využívá práce stálých pracovníků, externistů a dobrovolníků (slundecin.org). Slunečnice nabízí širokou škálu celoročních aktivit pro osoby s postižením. Podporuje jejich rozvoj z hlediska sociálních a pracovních dovedností, a zaměřuje se na jejich uplatnění. Podporuje rodiny s postiženými osobami, poskytuje sociální služby, dobrovolnickou činnost a práci s dětmi a mládeží. Dále realizuje osvětové, kulturní, společenské a vzdělávací aktivity. Mimo tyto aktivity Slunečnice také spolupracuje s dalšími organizacemi a institucemi, a to nejen s těmi českými (například Diakonie Pirna) (Justice.cz).

4.1.1 Historie

Šárka Tomanová (nyní Zimová Dostálová) v roce 1998 kolem sebe shromáždila skupinu přátel, kteří spolu s ní pracovali v „Ústavu sociální péče pro děti a mládež“ ve Staré Olešce. Ti dobrovolně pomáhali zpříjemňovat volný čas obyvatelům tohoto ústavu. Paní Tomanová vedení ústavu navrhla založení občanského sdružení, díky kterému by měli větší možnosti pomáhat lidem s postižením v jejich dlouhodobém rozvoji. A mohli by tak snáze získávat finanční prostředky na podporu nejrůznějších aktivit.

Zakládajícími členy byly PhDr. Jana Harašová (nyní Kollmanová) – předsedkyně, Šárka Bendová – místopředsedkyně, Šárka Tomanová – předsedkyně, Jan Dostál, Věra Chramostová a Ing. Vlastimil Pažourek. Po řádném podání žádosti na Ministerstvo vnitra České republiky byla organizace oficiálně zaregistrována dne 12. června 1998 pod názvem Slunečnice. V roce 2007 byla organizace přejmenována na „Slunečnice, o. s.“, a v roce 2016 změnila právní formu a stala se zapsaným spolkem, jak je tomu dodnes. Její dceřiné orgány se staly pobočnými spolky (slundecin.org). Ty budou blíže rozebrány v kapitole „zapsaný spolek Slunečnice a jeho aktivity“.

4.1.2 Vedení, zaměstnanci a dobrovolníci zapsaného spolku Slunečnice

Dle zákona má spolek statutární a nejvyšší orgán, kdy v čele statutárního orgánu bývá sám předseda, či v kolektivu výbor. Tito jednají a řídí fungování spolku. Nejvyšším orgánem bývá členská schůze, která rozhoduje o změnách, schvaluje výsledek hospodaření, určuje hlavní zaměření a rozhoduje o přijetí či vyloučení členů. Není však pravidlem mít oba tyto orgány. Tyto pravomoci a označení orgánů jsou čistě na vůli spolku. Mimo statutární a nejvyšší orgán si může spolek podle stanov zřídit i jiné orgány. Například jsou často zřizovány kontrolní orgány (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018).

Slunečnice má statutární a nejvyšší orgán sloučený a nazývá ho radou. Rada Slunečnice má 3 členy a těmi jsou Šárka Zimová Dostálová jako předseda, Taťána Tlustošová jako místopředseda a Zuzana Kudrnáčová jako člen rady. Kromě rady, má také orgán zvaný kontrolní komise. Ten je také z 3 členů, a těmi jsou Helena Hantáková, Martina Kramerová a Doubravka Dostálová. Šárka Zimová Dostálová je ředitelkou, a to již od založení této organizace až dosud. Působí jako dobrovolník, nikoli jako zaměstnanec.

K roku 2020 měla organizace 5 zaměstnanců. Jejich rozdělení, velikost úvazku a přibližná hrubá mzda je k nalezení níže v „Tabulce 2 – Zaměstnanci v roce 2020“. Dále za rok 2020 měla Slunečnice 75 dobrovolníků, kteří celkem odpracovali 3 332 hodin.

Tabulka 3 - Zaměstnanci v roce 2020

ZAMĚSTNANEC	VELIKOST ÚVAZKU	PŘÍBLIŽNÁ MZDA
Administrativní asistentka	0,625	10 000
Vedoucí dobrovolnického centra	1	17 000
Manažerka evropského projektu	0,8	25 000
Projektový manažer	0,5	8 000
Ekonomická pracovnice	0,25	3 500

Zdroj: vlastní zpracování, na základě konzultace s ekonomkou Slunečnice, z. s.

Těchto 5 zaměstnanců bylo zaměstnáno v roce 2020 na základě pracovních smluv. Ve výše uvedené tabulce je rozepsána velikost úvazku a přibližná hrubá mzda. Mzda těchto pracovníků je hrazena ze získaných dotací. Mzda administrativní asistentky byla hrazena z dotace od Úřadu práce na zaměstnávání osob se zdravotním postižením (dále jen „OZP“) a část z dotace od města Děčín. Mzda vedoucí dobrovolnického centra byla hrazena také z dotace od Úřadu práce na zaměstnávání OZP a část z dotací od Ministerstva vnitra České

republiky či Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Mzda manažerky evropského projektu byla hrazena z dotace na Evropský projekt. Mzda projektového manažera byla hrazena opět z dotace od Úřadu práce na zaměstnávání OZP a část z dotace od Ústeckého kraje, která hradila mzdu i ekonomické pracovníci, která navázala pracovní poměr v srpnu roku 2020.

4.1.3 Zapsaný spolek Slunečnice a jeho aktivity

Nezisková organizace Slunečnice, z. s. má 2 pobočné spolky, a 1 společnost s ručením omezeným. Těmi jsou:

1. „Cesta do světa“, pobočný spolek Slunečnice, z. s.
2. „Kavárna-palačinkárna Na cestě“, pobočný spolek Slunečnice, z. s.
3. „Sociální firma Slunečnice DC, s. r. o.“

Slunečnice poskytuje ve městě Děčín akreditovanou dobrovolnickou službu napříč nejrozličnějšími oblastmi působení místních neziskových organizací v sociálních službách i příspěvkových organizací. „Dobrovolnické centrum Slunečnice“ vybírá dobrovolníky, prověřuje je pomocí psychotestů, vzdělává a uzavírá s nimi smlouvy, a mimo to kontroluje a zkvalitňuje jejich práci. Dobrovolníci jsou pojištěni a v neziskové organizaci vedou pečlivé evidence své činnosti. Dobrovolníky nezisková organizace získává pomocí informačních aktivit v médiích, letáků a besed na školách. Toto dobrovolnické centrum aktivně spolupracuje s německými organizacemi, v rámci mezinárodního projektu „Spolkové mezinárodní služby“ s nimiž realizuje příhraniční aktivity. Ty posilují soudržnost místní komunity a příhraniční vztahy. Organizaci pravidelně navštěvují němečtí dobrovolníci právě ve spolupráci s mezinárodním vysílání dobrovolníků. Tyto aktivity jsou finančně podpořeny dotacemi od Česko-německého fondu budoucnosti (Výroční zpráva Slunečnice, z. s. 2019).

Dobrovolníci působící ve Slunečnici, pomáhají s volnočasovými aktivitami, kde například v programu „Dobré odpoledne“ tráví čas s klienty. Také připravují kulturní a veřejné akce a pomáhají s propagací činnosti (Výroční zpráva Slunečnice, z. s. 2019).

Oba pobočné spolky mají vlastní ekonomiku. Zapsaný spolek Slunečnice jim pouze spravuje administrativu, stará se o plánování projektů, o ekonomické hospodaření, zajišťuje

public relations, a také dobrovolnickou činnost. Níže jsou pobočné spolky i společnost s ručením omezeným podrobněji popsány.

4.1.4 Pobočný spolek „Cesta do světa“

Tento pobočný spolek vznikl dne 1. ledna 2011 a poskytuje registrované sociální služby. Těmi jsou sociálně terapeutické dílny a sociální rehabilitace právě pro osoby s postižením. Řídí se dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (slundecin.org). V rámci sociálně terapeutických dílen dochází k podpoře pracovních návyků a dovedností. Uživatelům k tomu slouží tyto tréninkové programy – dílna na výrobu ručně motaných svíček ze včelích plástů a litých svíček a „Kavárna-palačinkárna Na cestě“, kde klienti trénují úklid, práci v kuchyni a obsluhu hostů. Klienti dále zajišťují odnos, třídění, praní a žehlení prádla (Výroční zpráva Slunečnice, z. s. 2020).

V rámci sociální rehabilitace je daným osobám napomáháno k posílení jejich sociální integrace. Zapojení se do běžného života, pomoc vyřešit jejich problémy, aktivizovat je a zprostředkovávat jim důležité sociální kontakty a vazby. To se děje za pomoci realizace výletů. Během roku 2020 proběhlo celkem 9 turisticko-poznávacích výletů, 3 výlety do Prahy a 2 tuzemské pobytové akce. Celkem za rok 2020 využilo těchto služeb 51 uživatelů. Z toho 32 sociální rehabilitaci a 19 sociálně terapeutické dílny (Výroční zpráva Slunečnice, z. s. 2020).

4.1.5 Pobočný spolek „Kavárna-palačinkárna Na cestě“

Druhým pobočným spolkem je „Kavárna-palačinkárna Na cestě“, která vznikla 1. srpna 2011, jako tréninková kavárna, kde lidé s mentálním, tělesným a kombinovaným postižením trénují pracovní a sociální dovednosti. Jak už bylo řečeno, tento trénink probíhá v rámci sociálně terapeutických dílen pobočného spolku „Cesta do světa“. Ten těmto lidem pomáhá vytvořit lepší pozici nejen na trhu práce, ale i ve společnosti. Kavárna lidi s hendikepem samozřejmě i zaměstnává. V roce 2019 měla kavárna 7 zaměstnanců se sníženou pracovní schopností, a dokonce jedno pracovní místo, které bylo na 6 měsíců podpořeno z projektu „Zdravotně znevýhodnění uchazeči s nízkou úrovní kvalifikace zpět na regionální trh práce – NADĚJE“ (Výroční zpráva Slunečnice, z. s. 2019).

4.1.6 Společnost s ručením omezeným „Sociální firma Slunečnice DC“

Dále pod organizaci spadá „Sociální firma Slunečnice DC, s. r. o.“, která vznikla dne 29. prosince 2016 a orientuje se ve dvou oblastech – úklidové práce, lesní a zahradní práce. Co se týče úklidových prací tak, za rok 2020 byly uklizeny společné prostory v 99 panelových a činžovních domech, v lokalitách Děčín a Jílové u Děčína. Zrealizovalo se několik zakázek na vyklízení a stěhování objektů (byty, půdy a sklepy) a úklidy pro starší občany města. Skupina, která zajišťuje lesní a zahradní práce spolupracuje s Národním parkem České Švýcarsko. Jedná se o sázení stromků, postřiky, ožínání a úklid klestu. Od roku 2017 byla tato činnost rozšířena o opravy oplůtků a oplocenek, čištění lesních cest, sběr semen, instalace sítí, svoz sítí a výběr semen. Na konci roku 2019 se podařilo vyhrát výběrové řízení na ruční úklid klestu a těžebních zbytků ze silnic v okolí Národního parku České Švýcarsko. To bylo garantováno od 6. ledna 2020 do 31. března 2020 a tím byla zajištěna práce pro 6 osob, přes zimní měsíce, kdy práce v lesích obvykle není (Výroční zpráva Slunečnice, z. s. 2020).

Další činnosti jsou spíše sporadické, jedná se o zahradní práce, a to hlavně sekání zahrad. Sociální firma Slunečnice DC má několik stálých zákazníků, kterým zajišťuje pravidelné sekání trávy. Kromě stálých zákazníků se přidávají i další jednorázové zakázky. V roce 2020 proběhly zahradnické práce i pro větší firmy – Kovošrot Group CZ, s. r. o., Bohemia Cargo, Jezdecký park Ludvíkovice, Biotop Nový svět. V některých firmách byly prováděny též i úklidové práce – Stavební společnost JK spol., s. r. o, Delfi spol., s. r. o.. Ročně je do těchto aktivit zapojeno okolo 70 osob s postižením (Výroční zpráva Slunečnice, z. s. 2020).

4.2 Charakteristika hlavní a vedlejší hospodářské činnosti zapsaného spolku Slunečnice

Hlavní činnost neziskové organizace, bývá stanovena na základě jejího poslání. To, za jakým účelem byla organizace vytvořena. Hlavní činností této organizace je pomáhat lidem s postižením. Organizace pomáhá začlenit tyto osoby do společnosti, jako například

poskytováním zaměstnání či trénink v zaměstnání – k tomu slouží tréninková Kavárna-palačinkárna. Těmto aktivitám se věnují pobočné spolky a sociální firma. Slunečnice jako taková vede dobrovolnické centrum, kde se pod vedením koordinátorky Doubravky Dostálové (2020), nyní Magdaleny Trajerové (2021) dobrovolníci zaškolují a prochází různými testy, aby byli následně vysláni tam, kde jich je potřeba. Dobrovolníci organizace Slunečnice tráví s postiženými odpoledne, aby jim zpříjemnili jejich den. A dále zajišťuje pro své dceřiné subjekty plánování projektů, public relations, fundraising a podobně.

Vedlejší hospodářskou činnost si může organizace zřídit, či nemusí. Vedlejší činnost organizace je založena naopak za účelem zisku, a pomáhá tak vyrovnat případnou ztrátu činnosti hlavní. Zapsaný spolek Slunečnice zřizuje vedlejší hospodářskou činnost a tou je převážně pronájem prostor v Hudečkově ulici, kde samotná organizace sídlí. To je spíše z hlediska ekonomického, protože budovu nevlastní organizace, ale jiný majitel. Ten neziskové organizaci pravidelně vystavuje fakturu za pronájem prostor v této budově (jedná se o 2 patra). Slunečnice dále rozfakturovává pronájmy prostor v budově, svým pobočným spolkům, ale i veřejnosti, která má možnost si určitý prostor pronajmout například k fyzickým aktivitám. Přibližně ze 70 % využívá prostory pobočný spolek „Cesta do Světa“, z 25 % se jedná o kanceláře, jak pro zapsaný spolek, tak i pro jeho pobočné spolky a sociální firmu, a zbylých 5 % pokrývají sklepní prostory, kde se nachází vybavení pro sociální firmu. Kromě pronájmů také organizace poskytuje reklamy pro své sponzory.

4.3 Hodnocení neziskové organizace Slunečnice, z. s.

Tato část je zaměřena na hodnocení dat z účetních výkazů zapsaného spolku Slunečnice. Použitými účetními výkazy jsou rozvaha a výkaz zisku a ztráty dané organizace za období 2016, 2017, 2018, 2019 a 2020. Účetní výkazy jsou volně dostupné na *Justice.cz*.

4.3.1 Struktura aktiv

Tabulka 4 - Struktura aktiv v letech 2016-2020 v tis. Kč

AKTIVA	2016	2017	2018	2019	2020	2020 v (%)	trend růstu (2020/2016)
Dlouhodobý majetek celkem	90	83	633	916	910	29,30	10,11
Dlouhodobý hmotný majetek	199	199	199	199	199	6,40	1,00
Dlouhodobý nehmotný majetek	799	799	1 356	1 646	1 581	14,80	1,98
Oprávky k DM	-908	-915	-922	-929	-870	8,10	0,96
Krátkodobý majetek celkem	348	419	737	179	2 196	70,70	6,31
Pohledávky celkem	168	359	325	50	1 719	55,30	10,23
Krátkodobý finanční majetek celkem	178	1	77	7	369	11,90	2,07
Jiná aktiva celkem	2	59	335	122	108	3,50	54,00
Aktiva celkem	438	502	1 370	1 095	3 106	100,00	7,09

Zdroj: Rozvahy organizace Slunečnice, z. s., vlastní zpracování

Tabulka představuje strukturu aktiv za jednotlivá období (2016-2020). Díky této stručné tabulce je možno zhodnotit aktiva organizace. V roce 2020 byla celková aktiva nejvyšší (3 106 tisíc Kč). Z toho 29,3 % dlouhodobého majetku a 70,7 % krátkodobého majetku. Dlouhodobým majetkem organizace je software, programové vybavení a projektová dokumentace, která se váže k projektu z roku 2019 – odkup budovy, ve které organizace sídlí (nehmotný). Dále plošina pro invalidy (viz. Příloha 3), automatické dveře (viz. Příloha 4), počítačová technika, elektro spotřebiče, zahradní technika a kancelářský nábytek (hmotný). Nejvyšší položkou z dlouhodobého majetku je nehmotný majetek, který byl nejvyšší v roce 2019, a to z důvodu již zmíněného pořízení projektové dokumentace.

Oprávky snižují hodnotu majetku jeho opotřebáváním, proto se vykazují v záporných hodnotách. V tabulce nenajdeme položku dlouhodobý finanční majetek, protože ten organizace nevlastní žádný. Nejvyšší dlouhodobý majetek byl v roce 2019 – 916 tisíc Kč. Krátkodobým majetkem organizace jsou pohledávky, krátkodobý finanční majetek a jiná aktiva. Nejvyššími pohledávkami organizace jsou pohledávky za pobočnými spolky (administrativní služby, nájemné aj.). Pohledávky zaujímaly největší podíl v roce 2020 – 1 719 tisíc Kč, a to z důvodu poskytnuté provozní zálohy partnerům projektu, který započal dne 1. května 2020 a bude probíhat do 30. dubna 2022. Jedná se o projekt dobrovolnického centra – zavedení jednotného systému pro přijímání dobrovolníků. Nejvyšší položkou z pohledávek je položka „jiné pohledávky“, která se vyskytla právě v roce 2020 a činila 1 383 tisíc Kč a je spojená s výše uvedeným projektem. Jedná se

o zaúčtování schválené dotace z evropského sociálního fondu (ESF). Krátkodobým finančním majetkem jsou peníze v pokladně a na bankovních účtech. Krátkodobý finanční majetek byl nejvyšší v roce 2020 – 369 tisíc Kč. Mezi krátkodobý majetek také patří „jiná aktiva“, která představují náklady a příjmy příštích období, ty se týkají pronájmů.

4.3.2 Struktura pasiv

Tabulka 5 - Struktura pasiv v letech 2016-2020 v tis. Kč

PASIVA	2 016	2 017	2 018	2 019	2 020	2020 v (%)	trend růstu 2020/2016
Vlastní zdroje celkem	-482	-735	-407	110	109	3,51	-0,23
Jmění celkem	209	209	209	213	213	2,40	1,02
Výsledek hospodaření celkem	-691	-944	-616	-102	-104	1,10	0,15
Cizí zdroje celkem	920	1 237	1 777	985	2 997	96,49	3,26
Krátkodobé závazky celkem	920	1 237	1 737	985	2 997	96,49	3,26
Jiná pasiva celkem	0	0	40	0	0	0,00	X
Pasiva celkem	438	502	1 370	1 095	3 106	100,00	7,09

Zdroj: Rozvahy organizace Slunečnice, z. s., vlastní zpracování

Tabulka 4 prezentuje strukturu pasiv za jednotlivá období (2016-2020). Díky této stručné tabulce je možno zhodnotit pasiva organizace. Nejvyšší celková pasiva byla v roce 2020 stejně tak jako aktiva s hodnotou 3 106 tisíc Kč. Pasiva se dělí na vlastní a cizí zdroje. Ty v roce 2020 představovaly 3,51 % vlastních zdrojů a 96,49 % cizích zdrojů. Vlastními zdroji organizace jsou vlastní jmění získané prodejem služeb a výrobků a výsledek hospodaření, který představuje rozdíl mezi výnosy a náklady. Cizími zdroji jsou krátkodobé závazky a jiná pasiva (výnosy příštích období pouze v roce 2018 – za pronájem). Krátkodobými závazky organizace jsou závazky vůči účetnictví, za nájemné a vůči dodavatelům Nordach, kterému organizace splácí pořízení projektové dokumentace (k budově), a to od roku 2019. Tento závazek činí v roce 2020 téměř 90 % závazků, jeho hodnota je 293 tisíc Kč. Dále to jsou závazky vůči krátkodobému úvěru, který si organizace musela zajistit v roce 2019 z důvodu komplikací ohledně odkupu budovy. Závazky ve vztahu ke státnímu rozpočtu v hodnotě 2 129 tisíc Kč byly pouze v roce 2020, jedná se o nezpochybnitelný nárok na schválenou dotaci ESF.

4.3.3 Struktura celkových nákladů

Následující tabulka zobrazuje celkové náklady za jednotlivá období (2016-2020). Nechybí ani procentuální zastoupení jednotlivých položek nákladů za rok 2020, a trend růstu.

Tabulka 6 - Struktura nákladů v letech 2016-2020 v tis. Kč

NÁKLADY	2016	2017	2018	2019	2020	2020 v (%)	Trend růstu (2020/2016)
Spotřebované nákupy a nakupované služby	914	1 332	1 023	835	992	54,45	1,09
Osobní náklady	255	392	565	778	797	43,74	3,13
Daně a poplatky	0	1	1	0	0	X	X
Ostatní náklady	42	30	29	269	27	1,48	0,64
Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek	7	7	7	7	6	0,33	0,86
Náklady celkem	1 218	1 762	1 625	1 889	1 822	100	1,50

Zdroj: Výkazy zisku a ztrát organizace Slunečnice, z. s., vlastní zpracování

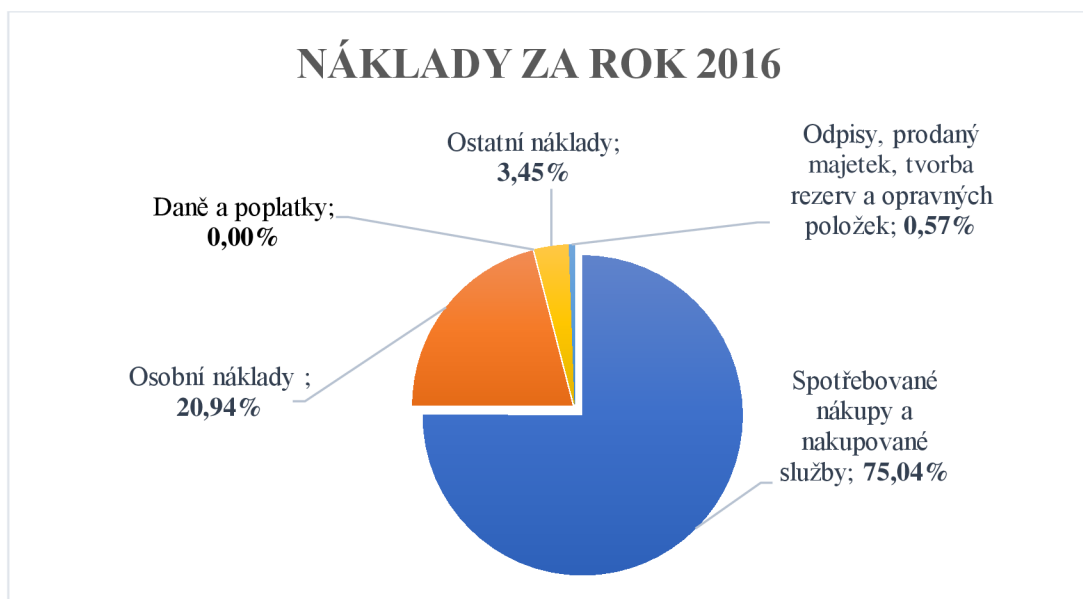
Tabulka představuje strukturu nákladů za jednotlivá období (2016-2020). Díky této stručné tabulce je možno zhodnotit náklady organizace. Nejvyšší náklady byly v roce 2019. Nejvyšší položkou ve všech sledovaných letech jsou spotřebované nákupy a nakupované služby (spotřeba energie, pohonných hmot, cestovné, nájemné, účetní služby aj.). V roce 2020 pokrývaly 54,45 % (992 tisíc Kč). Druhou nejvyšší položkou jsou osobní náklady, které tvoří mzdy společně se sociálním a zdravotním pojištěním pro zaměstnance zapsaného spolku Slunečnice. V roce 2020 pokrývaly 43,74 % (797 tisíc Kč). V tento rok měla organizace 5 zaměstnanců. Dále to jsou ostatní náklady – úroky z prodlení a dary. Ty v roce 2020 pokrývaly 1,48 % z celkových nákladů (27 tisíc Kč), a v tomto roce byly zároveň nejnižší. Skupina odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek se nezměnila až do roku 2020, kde hodnota klesla na 6 tisíc Kč a pokrývala 0,33 % z celkových nákladů. Poslední položkou nákladů jsou daně a poplatky, které se vyskytly pouze v letech 2017 a 2018. Jednotlivé složky nákladů jsou dále rozebrány níže společně s grafickým znázorněním.

Grafické znázornění nákladů v jednotlivých letech

Níže jsou uvedené grafy k jednotlivým obdobím, tj. za rok 2016, 2017, 2018, 2019 a 2020. Jednotlivé skupiny nákladů jsou pod skupinou grafů popsány a rozebrány, popřípadě mezi sebou porovnávány.

Graf 1 - Struktura nákladů za rok 2016

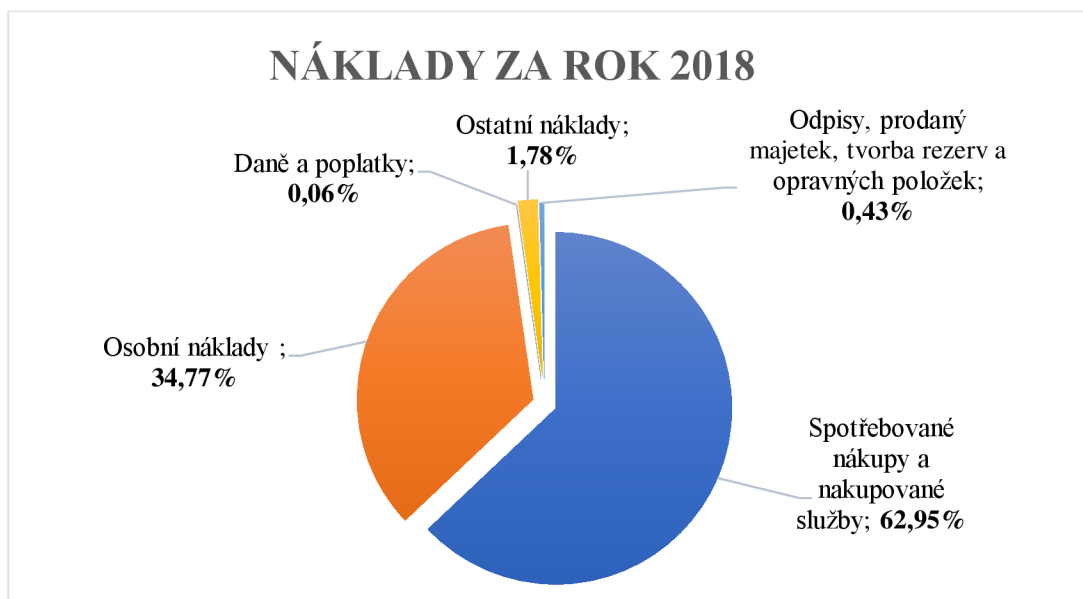
Zdroj: Výkaz zisku a ztráty organizace Slunečnice, z. s. 2016, vlastní zpracování

Graf 2 - Struktura nákladů za rok 2017

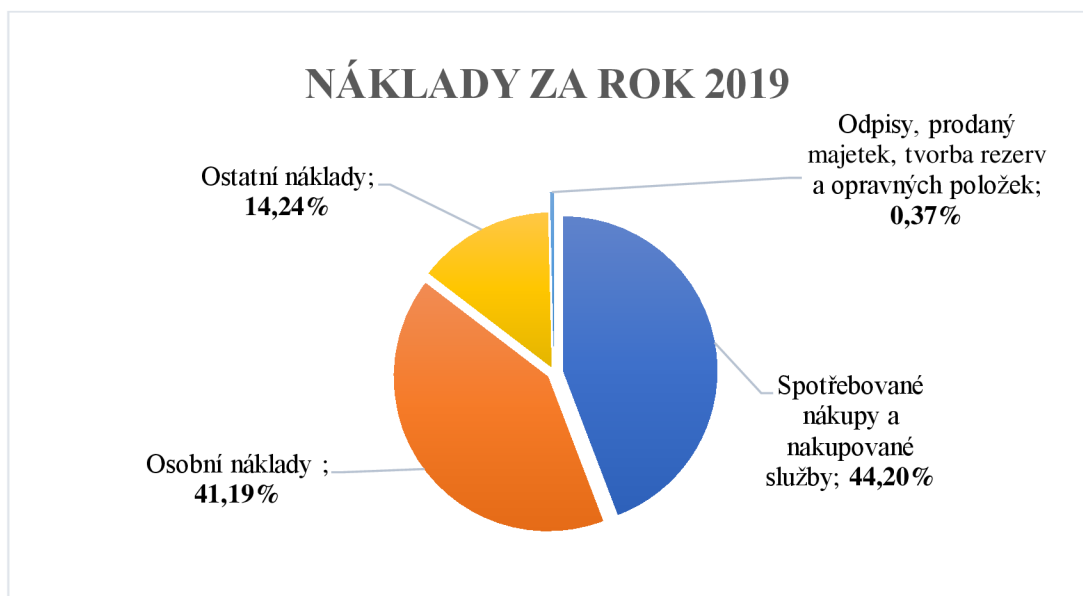
Zdroj: Výkaz zisku a ztráty organizace Slunečnice, z. s. 2017, vlastní zpracování

Graf 3 - Struktura nákladů za rok 2018

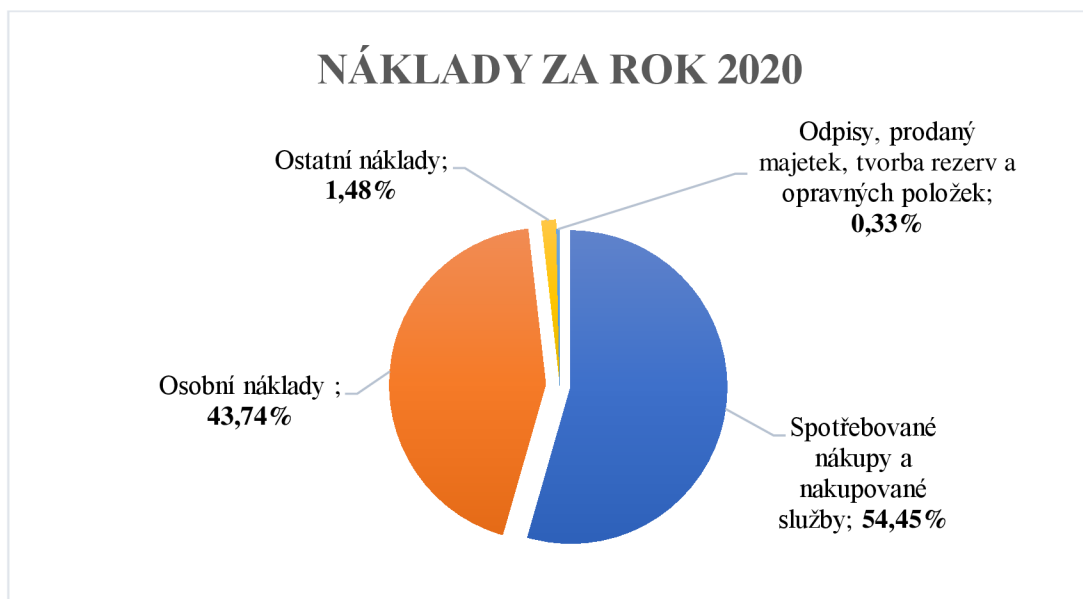
Zdroj: Výkaz zisku a ztráty organizace Slunečnice, z. s. 2018, vlastní zpracování

Graf 4 - Struktura nákladů za rok 2019

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty organizace Slunečnice, z. s. 2019, vlastní zpracování

Graf 5 - Struktura nákladů za rok 2020

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty organizace Slunečnice, z. s. 2020, vlastní zpracování

Jak můžeme vidět z grafů, největší skupinou nákladů jsou vždy spotřebované nákupy a nakupované služby. Mezi tuto skupinu nákladů patří spotřeba kancelářských potřeb, potravin, pohonných hmot, spotřeba materiálu v podobě čisticích a hygienických pomůcek. Dále náklady na cestovné, poštovné, školení a kurzy, překlad textů, účetní služby, nájemné, služby k nájmu a jiné. Jejich největší podíl byl v roce 2017 – 1 332 tisíc Kč (75,60 %), to zapříčinilo zvýšení spotřeby materiálu, vzrostly také náklady na reprezentaci, cestovné, poštovné, propagaci a účetní služby. Nejnižší naopak byly v roce 2019 – 835 tisíc Kč (44,20 %), spolu s mzdovými náklady, které se zvýšily na 778 tisíc Kč (41,19 %) a tvořily podstatu celkových nákladů. Druhou největší skupinou jsou vždy osobní náklady, které představují mzdové náklady a náklady s mzdami spojenými (sociální a zdravotní pojištění). Mzdy organizace vyplácí svým zaměstnancům. Mzdy byly nejvyšší v roce 2020 – 797 tisíc Kč (43,74 %). V tomto roce měla organizace celkem 5 zaměstnanců (více v kapitole 4.1.2.). Tyto náklady se během těchto 5 let zvyšovaly průběžně. To bylo z důvodu navýšení počtu zaměstnanců. Na třetím místě najdeme skupinu ostatní náklady, které se skládají z úroků a darů. Ty byly nejvyšší v roce 2019 – 269 tisíc Kč (14,24 %). Tento skok ovlivnila položka „dary“, jejichž hodnota byla 225 tisíc Kč. Organizace poskytla dar svým pobočným spolkům – Cesta do světa a Chráněná grafická dílna. Ve zbylých letech se výše ostatních nákladů moc neodlišovala. Téměř poslední skupinou jsou odpisy, které jsou každý rok stejné, až na rok 2020, kdy se odpisy snížily na 6 tisíc Kč (0,33 %). To může znamenat úplné

odepsání, některého z majetku. Poslední položkou jsou daně a poplatky, ty se vyskytují pouze v letech 2017 a 2018. Ve zbylých letech tedy můžeme vidět 0 % podíl.

4.5.1 Struktura celkových výnosů

Následující tabulka představuje strukturu výnosů za jednotlivá období (2016-2020). Díky této stručné tabulce je možno zhodnotit výnosy organizace.

Tabulka 7 - Struktura výnosů v letech 2016-2020 v tis. Kč

VÝNOSY	2016	2017	2018	2019	2020	2020 v (%)	Trend růstu (2020/2016)
Provozní dotace	395	639	798	523	995	54,67	2,52
Přijaté příspěvky	154	224	134	429	84	4,62	0,55
Tržby za vlastní výkony a zboží	622	645	732	1 073	732	40,22	1,18
Ostatní výnosy	2	0	0	0	9	0,49	4,50
Výnosy celkem	1 173	1 508	1 664	2 025	1 820	100	1,55

Zdroj: Výkazy zisku a ztrát organizace Slunečnice, z. s., vlastní zpracování

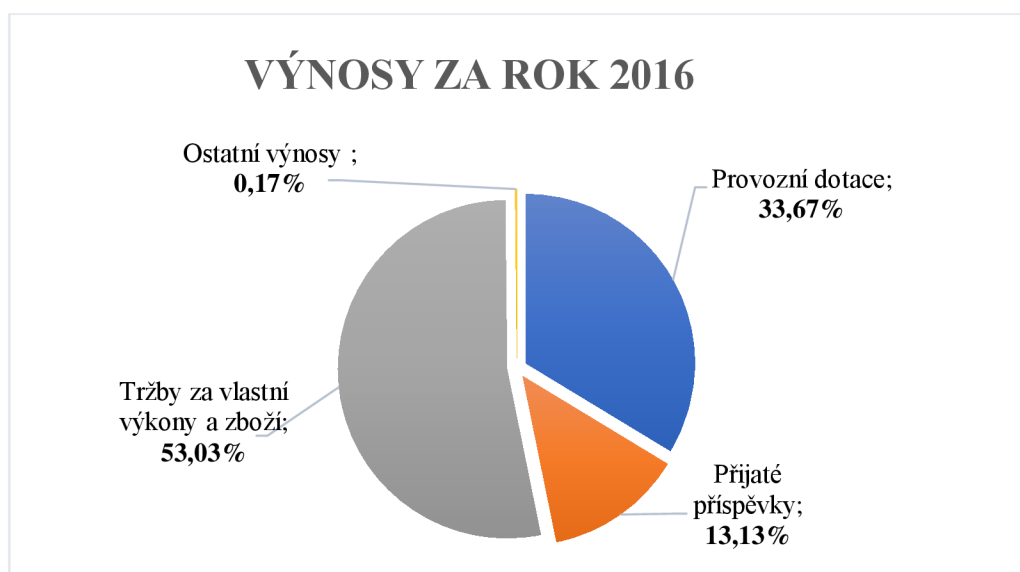
Tabulka ukazuje přehled výnosů v jednotlivých letech. Nejvyšší výnosy byly v roce 2019. Nejvyšší složkou výnosů téměř ve všech sledovaných letech jsou tržby za vlastní výkony a zboží. Největší podstatu této složky tvoří výnosy za pronájmy prostor v Hudečkově ulici, kde organizace sídlí. V roce 2019 se k výnosům z pronájmu přidaly výnosy za administrativní práce pro pobočné spolky, proto byly nejvyšší ze všech 5 sledovaných let. Druhou nejvyšší složkou jsou provozní dotace, které jsou v roce 2020 nejvyšší a pokrývají 54,67 %. Nejvyšší dotací z tohoto roku je dotace od Úřadu práce města Děčín (342 tisíc Kč), která přispívá na mzdy zaměstnancům. Dalšími dotace jsou dotace od ministerstev, statutárního města Děčín, od česko-německého fondu budoucnosti, Euroregionu Labe a dalších. K dotacím je níže sestavena přehledná tabulka (Tabulka 7). Další důležitou složkou výnosů jsou přijaté příspěvky (finanční i hmotné dary), které organizace získává každým rokem od jednotlivých dárců (např. Zásilkovna, s. r. o., Valdemar Grešík – Natura, s. r. o. a jiné) (Výroční zprávy Slunečnice, z. s. 2016-2020). Organizace se snaží získat potřebné vybavení právě za pomoci darů, aby nemusela čerpat financí z přijatých dotací a ušetřit tak získané peníze na pokrytí všech nákladů. Nejvyšší přijaté příspěvky byly v roce 2019 – 429 tisíc Kč (4,62 %), kdy organizace obdržela finanční dar od již zmíněné

společnosti Zásilkovna ve výši 186 tisíc Kč. Poslední složkou výnosů jsou ostatní výnosy, ty představují například úroky.

Grafické znázornění výnosů v jednotlivých letech 2016-2020

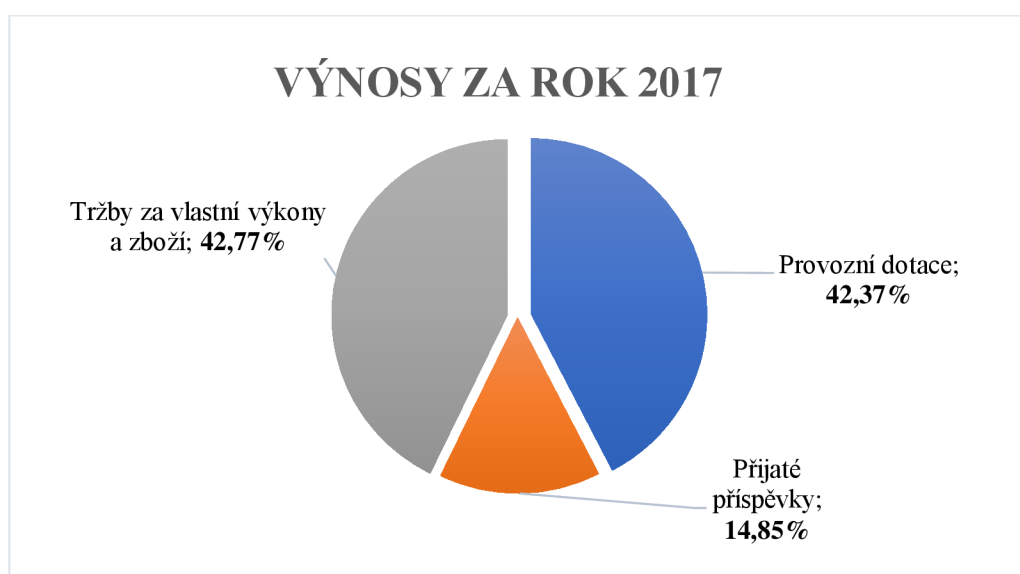
Níže jsou uvedené grafy výnosů za jednotlivá období. Jednotlivé skupiny výnosů jsou pod skupinou grafů blíže popsány a rozebrány, popřípadě mezi sebou porovnávány.

Graf 6 - Struktura výnosů za rok 2016

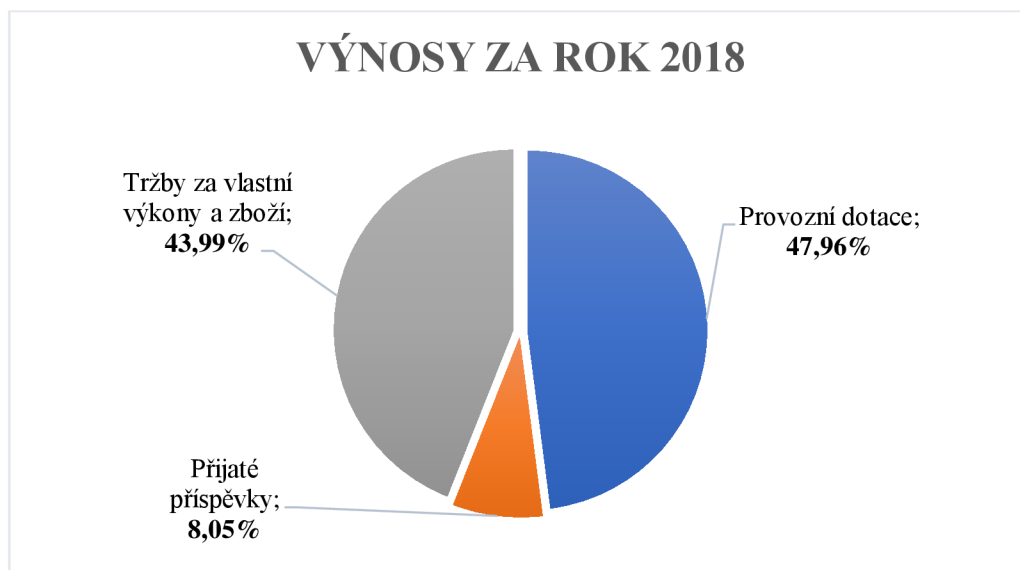
Zdroj: Výkaz zisku a ztráty organizace Slunečnice, z. s. 2016, vlastní zpracování

Graf 7 - Struktura výnosů za rok 2017

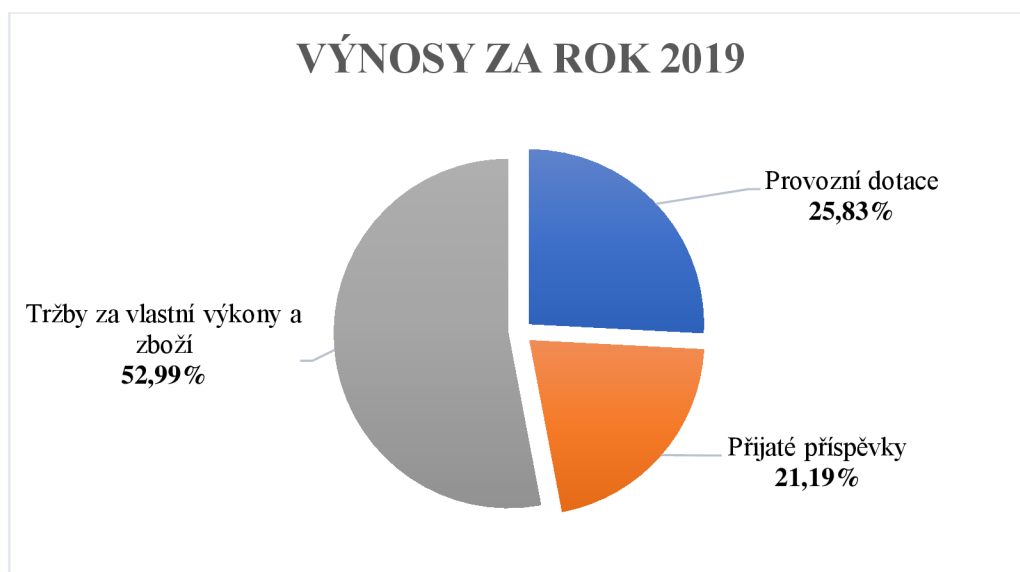
Zdroj: Výkaz zisku a ztráty organizace Slunečnice, z. s. 2017, vlastní zpracování

Graf 8 - Struktura výnosů za rok 2018

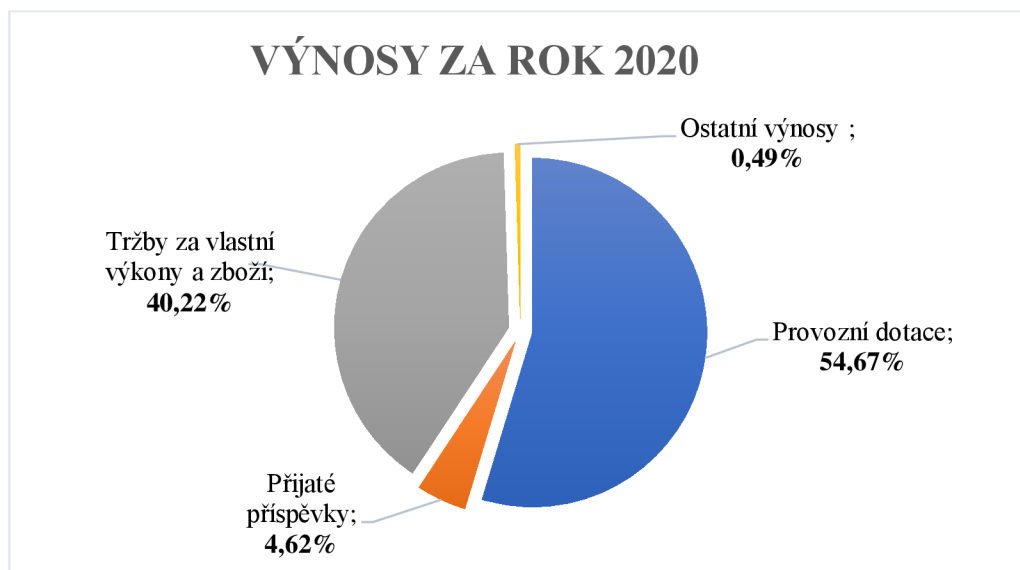
Zdroj: Výkaz zisku a ztráty organizace Slunečnice, z. s. 2018, vlastní zpracování

Graf 9 - Struktura výnosů za rok 2019

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty organizace Slunečnice, z. s. 2019, vlastní zpracování

Graf 10 - Struktura výnosů za rok 2020

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty organizace Slunečnice, z. s. 2020, vlastní zpracování

Největší skupinu výnosů tvoří převážně tržby za vlastní výkony a zboží. V roce 2018 (47,96 %) a 2020 (54,67 %) jsou provozní dotace vyšší než tržby. V letech 2016, 2018 a 2019 tržby pokrývají více než 50 % z celkových výnosů a v roce 2017 pouhých 42,77 %. Tržby má Slunečnice převážně za pronájem prostor, které činí vždy okolo 500 tisíc Kč. Dále pak také tržby za další služby a jiné. Provozní dotace u neziskových organizací tvoří jakýsi základ výnosů. Organizace získává dotace od ministerstev, Úřadu práce, Statutárního města Děčín, Česko-německého fondu budoucnosti a mnoho dalších. Ty budou uvedeny níže v Tabulce 7 – Přehled přijatých dotací. Nejvyšší částka za dotace činila 994 tisíc Kč, a to právě za rok 2020. Mezi výnosy také patří přijaté příspěvky, což jsou například finanční a hmotné dary, od firem a jednotlivců. Ty byly nejvyšší v roce 2019 – 428 tisíc Kč. Zbylá skupina ostatní výnosy se vyskytuje pouze u let 2016 a 2020 což bývají úroky a jiné.

Tabulka 8 - Přehled přijatých dotací v letech 2016-2020

Dotace	2016	2017	2018	2019	2020	2020 (%)	Trend růstu (2020/2016)
Úřad práce	0	170 649	229 651	251 078	342 319	34,41	X
MPSV na projekt ESF	0	0	0	0	276 120	27,75	X
Ministerstvo ŠMT	50 000	100 000	100 000	0	138 465	13,92	2,8
Ministerstvo vnitra ČR	0	57 000	63 000	0	70 000	7,04	X
KÚÚK	0	30 000	0	70 000	70 000	7,04	X
Statutární m. Děčín	85 000	85 000	90 000	80 000	50 000	5,03	0,6
ostatní dotace	0	0	0	0	33 000	3,32	X
Ústecká komunitní dotace	0	0	0	0	15 000	1,51	X
Česko-německý fond budoucnosti	130 000	120 000	120 000	120 000	0	0,00	0,0
Euroregion Labe	0	76 707	139 965	2 392	0	0,00	X
Ministerstvo ZČR	80 000	0	55 000	0	0	0,00	0,0
Ministerstvo kultury	50 000	0	0	0	0	0,00	0,0
Celkem	395 000	639 356	797 616	523 470	994 904	100	2,5

Zdroj: Výroční zprávy Slunečnice, z. s., vlastní zpracování

Zkratky dotací:

Ministerstvo **ŠMT** – školství, mládeže a tělovýchovy

Ministerstvo **ZČR** – zdravotnictví České republiky

KÚÚK – Krajský úřad Ústeckého kraje

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí

ESF – Evropský sociální fond

Z tabulky lze vidět, že nejvíce dotací organizace obdržela v roce 2020 – 994 tisíc Kč. Poskytování dotací je pro neziskovou organizaci velice důležité, protože tato finanční pomoc zajišťuje pokrytí nákladů. Nyní k rozdělení dotací během let 2016 až 2020. Nejvyšší dotace byla od Úřadu práce, která přispívá na mzdy zaměstnancům v hodnotě 342 tisíc Kč (34,41 %). Úřad práce poskytuje dotaci pravidelně již od roku 2017, a částka se rok od roku navyšuje. Další nejvyšší dotace v hodnotě 276 tisíc Kč za rok 2020 (27,75 %) byla od Ministerstva práce a sociálních věcí na projekt Evropského sociálního fondu (ESF). Jedná se o projekt dobrovolnického centra, jehož cílem je zavést jednotný systém pro přijímání a zapojení dobrovolníků do sociálních služeb, tak aby byl plně koherentní s požadavky kvality a standardy sociálních služeb, a pomohl zlepšovat a zkvalitňovat sociální služby a jejich přínos pro uživatele. Tento projekt byl podpořen také státním rozpočtem České republiky a bude probíhat až do roku 2022 (Výroční zpráva Slunečnice, z. s., 2020). Organizaci dle tabulky pravidelně již od roku 2016 přispívá statutární město Děčín,

ve kterém organizace sídlí. Pro organizaci je dále důležitá dotace od nadačního fondu Česko-německý fond budoucnosti, který organizaci přispívá pravidelně, až na rok 2020. Česko-německý fond budoucnosti je určen k podpoře česko-německých projektů, které slouží k prohlubování vzájemného poznávání, přátelských vztahů a spolupráce mezi Čechy a Němci. Jak už bylo zmíněno organizace spolupracuje i s německou Diakonií Pirna a v organizaci často hostují i němečtí dobrovolníci.

4.4 Financování zapsaného spolku Slunečnice

Organizace získává finance pomocí dotací, členských příspěvků, sponzorských darů a také vlastní činností. Pomocí získaných financí splácí své náklady. Organizace nejčastěji získává dotace od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, statutárního města Děčín, Česko-německého fondu budoucnosti, Úřadu práce a mnoho dalších. Sponzorské dary organizace dostává od společností i jednotlivců, jedná se jak o finanční, tak i o hmotné dary. Ve většině případů se snaží organizace získávat potřebné vybavení ve formě darů, tak aby nemusela čerpat ze získaných financí. Finance z vlastní činnosti má organizace převážně z pronájmu prostor, prodeje služeb jako jsou administrativní práce pro pobočné spolky, poskytnutí reklam pro jejich sponzory a další. Níže je uvedena tabulka s jednotlivými příjmy, za rok 2016, 2017, 2018, 2019 a 2020.

Tabulka 9 - Přehled zdrojů financování v letech 2016-2020 v tis. Kč

Zdroje financování	2016	2017	2018	2019	2020	2020 (%)
Dotace	395	639	798	523	995	54,94
Dary, příspěvky	154	224	134	429	84	4,64
Z vlastní činnosti	622	645	732	1 073	732	40,42
Celkem	1 171	1 508	1 664	2 025	1 811	100

Zdroj: Výkazy zisku a ztráty organizace Slunečnice, z. s., vlastní zpracování

Největšími příjmy zapsaného spolku Slunečnice jsou za rok 2020 jednoznačně přijaté dotace, které tvoří téměř 55 % z celkových příjmů. Dále to jsou příjmy z vlastní činnosti, které tvoří 40 % z celkových příjmů, a zbývajících 5 % tvoří dary a příspěvky od firem a jednotlivých dárců, včetně členských příspěvků. Nejvyšší dotace, které kdy organizace obdržela byly v roce 2020 – 995 tisíc Kč. Přehled jednotlivých dotací je k nalezení na straně 47 – Tabulka 7. Dary a příspěvky byly nejvyšší v roce 2019 – 429 tisíc Kč, kdy organizace obdržela finanční dar od společnosti Zásilkovna, s. r. o. v hodnotě necelých 200 tisíc Kč.

Příjmy z vlastní činnosti jsou téměř ve všech letech podobné, až na rok 2019 – 1 073 tisíc Kč. V tento rok poskytla organizace administrativní práce, hlavně svým pobočným spolkům. Rok 2019 byl úspěšný, neboť organizace měla o přibližně 300 tisíc Kč více než roky předešlé.

4.5 Finanční analýza zapsaného spolku Slunečnice

Tato kapitola bude věnována finanční analýze zapsaného spolku Slunečnice. Finanční analýza hodnotí finanční zdraví organizace pomocí poměrových ukazatelů. Použity budou některé z ukazatelů, které jsou uvedeny v teoretické části v kapitole finanční analýza. Výsledky budou porovnávány s doporučenými hodnotami, tak aby bylo možno správně zhodnotit zdraví této neziskové organizace.

4.5.1 Ukazatelé autarkie a rentability

Ukazatele autarkie se používají pro výpočet soběstačnosti. Byly vybrány ukazatele autarkie z hlavní činnosti, a z doplňkové činnosti na bázi výnosů a nákladů. Pro tento konkrétní ukazatel je charakteristické, že je soustředěn pouze na jednotlivou činnost (hlavní nebo doplňková), a hodnotí se z kolika procent je organizace soběstačná k pokrytí nákladů svými výnosy.

Rentabilita znamená výnosnost, což u municipálních firem není hlavním cílem, tak jako u těch ziskových. V případě ziskových firem by ukazatele byli odlišné oproti ukazatelům, které jsou použity v této závěrečné práci. Nestátní neziskové organizace mohou zřídit k hlavní činnosti i činnost doplňkovou, která je založena za účelem zisku. Tato doplňková činnost by měla zajistit finanční podporu činnosti hlavní. Zde budou vyhodnoceny dva ukazatele rentability a těmi jsou rentabilita nákladů z doplňkové činnosti a míra pokrytí ztráty z hlavní činnosti ziskem z doplňkové činnosti. První zmíněný ukazatel tedy hodnotí výnosnost doplňkové činnosti a druhý zmíněný ukazatel hodnotí, zda doplňková činnost dokáže maximálně podpořit činnost hlavní, a to v době, kdy se hlavní činnost nachází ve ztrátě.

Jak finanční ukazatel autarkie, tak i ukazatel rentability, nemá přesnou doporučenou hodnotu, jejich cílem je maximalizace.

Tabulka 10 - Hodnoty k výpočtům autarkie a rentability, v tis. Kč

AUTARKIE a RENTABILITA					
	2016	2017	2018	2019	2020
Výnosy z hlavní činnosti	571	898	1 115	1 486	1 095
Náklady z hlavní činnosti	833	1 470	1 344	1 588	1 097
Náklady z doplňkové činnosti	385	292	281	301	725
Hospodářský výsledek z doplňkové činnosti (zisk)	217	318	268	238	0
Hospodářský výsledek z hlavní činnosti (ztráta)	-262	-572	-230	-101	-2

Zdroj: Výkazy zisku a ztráty organizace Slunečnice, z. s. 2016-2020, vlastní zpracování

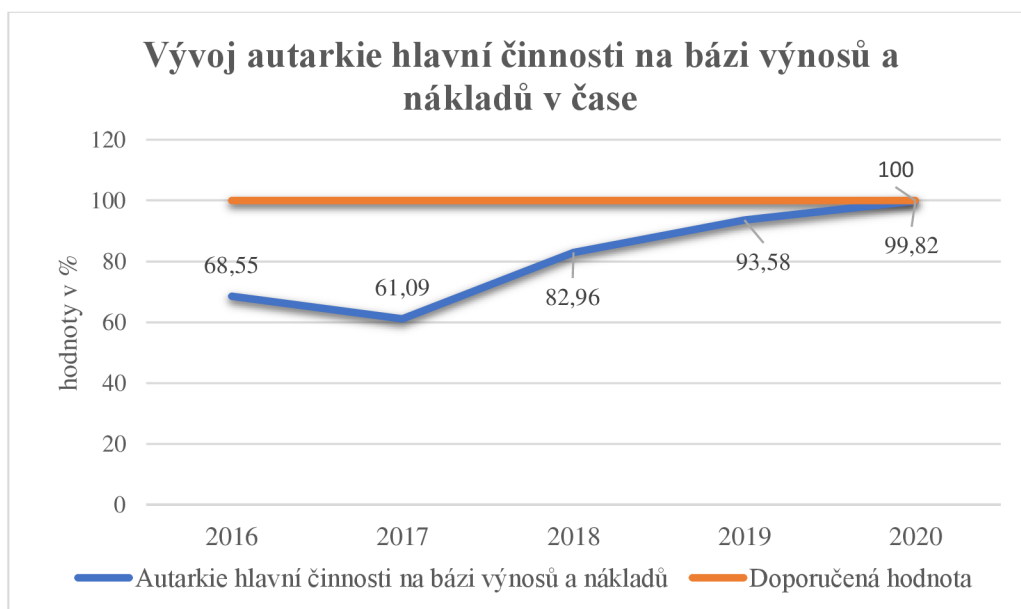
V následující tabulce jsou uvedeny výsledky k jednotlivým ukazatelům, ze všech sledovaných let (tj. 2016-2020).

Tabulka 11 - Výsledky ukazatelů autarkie a rentability v jednotlivých letech v %

UKAZATELE	2016	2017	2018	2019	2020
Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů	68,55	61,09	82,96	93,58	99,82
Rentabilita nákladů z doplňkové činnosti	56,36	108,90	95,37	79,07	0,00
Míra pokrytí ztráty z hlavní činnosti ziskem z doplňkové činnosti	-82,82	-55,59	-116,52	-235,64	0,00

Zdroj: Tabulka 9, vlastní zpracování výpočtů

Graf 11 - Vývoj ukazatele autarkie v letech 2016, 2017, 2018, 2019 a 2020 v %

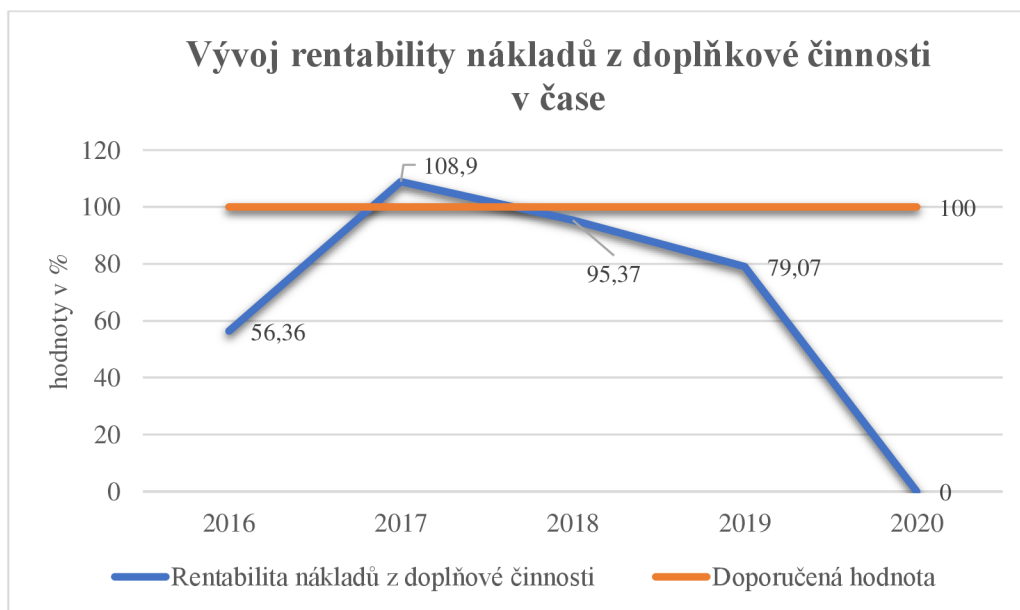
Zdroj: Tabulka 10 a doporučená hodnota dle Kraftové, 2002; vlastní zpracování

Na výše uvedeném grafu je znázorněn vývoj ukazatele autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů v době 5 let (tj. 2016 až 2020). V roce 2016 hodnota vykazovala 68,5 %, v následujícím roce klesla na 61 %, to zapříčinilo vyšší náklady. Jednalo se o zvýšení nájemného spolu se službami k nájmu potřebnými, dále se navýšily i účetní služby a služby za propagaci. Výnosy se také od roku 2016 navýšily, avšak pouze díky přijatým dotacím od Úřadu práce, Krajského úřadu, Euroregionu Labe a Ministerstva vnitra České republiky. Navýšení výnosů přesto nepomohlo, aby se hodnota autarkie blížila doporučené hodnotě, tedy 100 %.

Od roku 2018 hodnota každým rokem rostla a v roce 2020 autarkie dosáhla doporučené hodnoty, pokud tedy hodnotu 99,82 % zaokrouhlíme. Velký vliv na růst autarkie od roku 2018 mělo zvýšení výnosů za pronájem prostor, z prodeje služeb (administrativní práce) a navýšení dotací. V roce 2019 se hodnota vyšplhala na 93,58 %. Zde byly náklady vyšší než výnosy, o 102 tisíc Kč. Nejvyššími náklady jsou náklady mzdové, které nelze omezit, dále náklady za pronájem prostor včetně služeb, které k pronájmu patří. Ty dosahovaly výše 273 tisíc Kč. Mimořádnou položkou v nákladech je poskytnutý dar v hodnotě 225 tisíc Kč.

Dle mého názoru hodnota v tomto roce mohla dosahovat 100 %, kdyby organizace neposkytla dar v hodnotě 225 tisíc Kč. Tím by si udržela alespoň nějaký zisk a dosahovala doporučené hodnoty. V roce 2020 přibyla dotace od Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva vnitra, a také Ministerstva školství, tím se zvýšily výnosy o téměř 500 tisíc Kč. Náklady se v roce 2020 snížily o necelých 500 tisíc Kč, a to vedlo k růstu autarkie. Myslím, že velkým pozitivem je, že hodnota autarkie za poslední tři zkoumaná období roste. Důležité však je, aby byla i v roce 2021 rovna 100 % či vyšší.

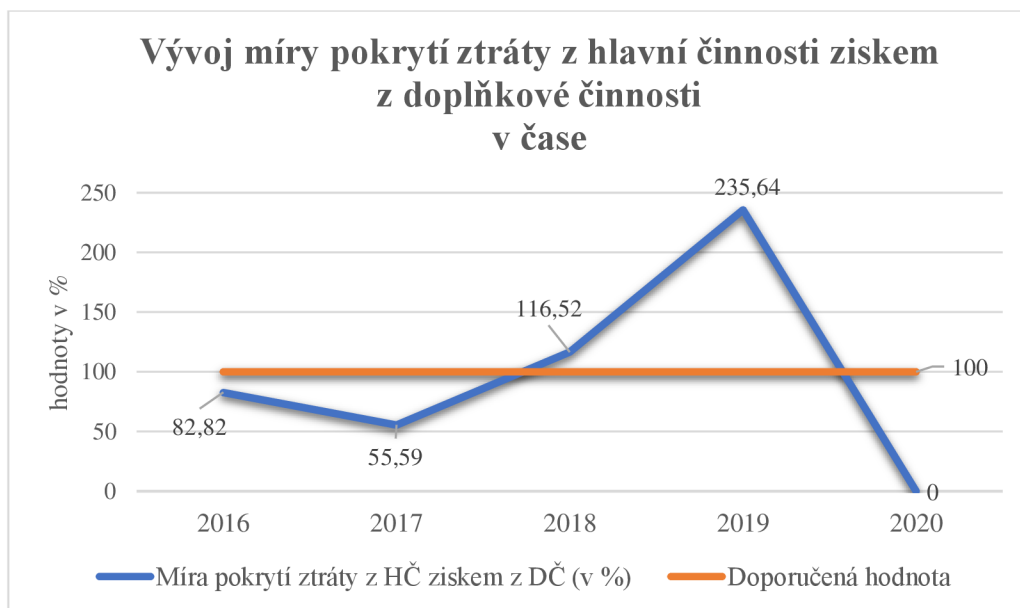
Graf 12 - Vývoj ukazatele rentability v letech 2016, 2017, 2018, 2019 a 2020 v %

Zdroj: Tabulky 10 a doporučená hodnota dle Kraftové, 2002; vlastní zpracování

Na výše uvedeném grafu, nalezneme hodnocení rentability nákladů z doplňkové činnosti, která by měla být co nejvyšší, nejlépe rovna 100 %. Vedlejší hospodářská činnost získává finanční prostředky za pronájem prostor, které je však převážně z hlediska ekonomického. Jak již bylo řečeno v kapitole „Charakteristika hlavní a vedlejší hospodářské činnosti zapsaného spolku Slunečnice“. Dále za občasné poskytnutí reklam svým sponzorům a pronájem prostor veřejnosti. Na první pohled je rentabilita z doplňkové činnosti organizace nevyhovující. V roce 2017 se hodnota rentability zvýšila na 108,9 %, v tento rok byl zisk vyšší než náklady. Můžeme to přisoudit vyšším tržbám za poskytnutí reklam, které byly ve výši 16 tisíc Kč, a snížení nákladů na 292 tisíc Kč. V roce 2018 hodnota klesla na 95,37 % a v roce 2019 na 79,07 %, v tomto roce nejspíše nebylo tolik pronajatých prostor veřejnosti, neboť zisk byl v těchto letech nižší než náklady, které se od roku 2017 pohybují v podobné výši (300 tisíc Kč). V roce 2020 hodnota klesla na 0 %, a to z důvodu vzniku mzdových nákladů, které vedly k celkovému navýšení nákladů a nulovému zisku. Mzdové náklady se v tomto roce objevily z hlediska účetního. Paní účetní zde zařadila náklady tak, aby organizace nemusela platit daň. Pokud bychom opomenuli tento rok 2020 a rok 2016, kde byly hodnoty nevyhovující, je možné hodnotit neziskovou organizaci Slunečnice, z. s., z hlediska doplňkové činnosti spíše kladně. Měla by se však zaměřit na to jakým způsobem by se daly zvýšit výnosy u doplňkové činnosti.

Graf 13 - Vývoj ukazatele míry pokrytí ztráty z hlavní činnosti ziskem z doplňkové činnosti v letech 2016, 2017, 2018, 2019 a 2020 v %

Zdroj: Tabulka 10 a doporučená hodnota dle Kraftové, 2002; vlastní zpracování

Graf výše hodnotí míru pokrytí ztráty z hlavní činnosti ziskem z doplňkové činnosti v období 5 let. Doplňková činnost by měla podporovat činnosti hlavní a měla by být schopna pokrýt právě vzniklý zisk u činnosti hlavní. Tento ukazatel je možno použít pouze pokud by hlavní činnost vykazovala ztrátu, což hlavní činnost zapsaného spolku Slunečnice vykazuje ve všech vybraných letech. V roce 2017 hodnota klesla na 55,59 %. V tomto roce měla nezisková organizace nejvyšší ztrátu ze všech 5 sledovaných let (-572 tisíc Kč). Zapříčinilo to zvýšení nákladů za spotřebu energií a pronájem prostor. Je možné, že majitel budovy navýšil organizaci cenu za pronájem a energie. Od roku 2017 hodnota míry pokrytí ztráty roste a v roce 2018 a 2019 splňuje doporučenou hodnotu. V roce 2019 hodnota ukazatele dosáhla 235,64 %. V tento rok organizace vykazovala ztrátu 101 tisíc Kč z hlavní činnosti a zisk 238 tisíc Kč z vedlejší hospodářské činnosti. Vedlejší činnost by tak zvládla pokrýt ztrátu činnosti hlavní více než dvojnásobně. Snížení ztráty v roce 2019 na 101 tisíce Kč, zapříčinily vyšší výnosy, a to převážně díky poskytnutým příspěvkům (darům) v hodnotě 428 tisíc Kč. V tento rok byly přijaté příspěvky nejvyšší ze všech 5 sledovaných let. Avšak v roce 2020 míra pokrytí ztráty z hlavní činnosti ziskem z doplňkové činnosti klesla na 0 %, z již zmíněných důvodů – vznik osobních nákladů ve vedlejší hospodářské činnosti. Čistý zisk z vedlejší hospodářské činnosti je minimální, a to z důvodu, že vedlejší hospodářská

činnost je založena pouze z důvodu rozfakturování pronájmu pro své pobočné spolky a sociální firmu, která k organizaci patří.

4.5.2 Ukazatele likvidity

Pomocí ukazatelů likvidity je měřena schopnost organizace přeměnit majetek na peníze a tím splatit své závazky. Je to důležitý ukazatel a je třeba ho udržovat v doporučených hodnotách, neboť nedostatek peněz vede k platební neschopnosti či úplnému bankrotu. Ukazatele likvidity jsou tři – okamžitá, pohotová a běžná. V případě municipálních organizací se používají pouze likvidity dvě. Těmi jsou likvidita okamžitá a pohotová. Jejich použití je možno vidět níže.

Doporučené hodnoty jsou u každé z likvidit rozdílné. Doporučená hodnota okamžité likvidity je 0,2. Doporučená hodnota pohotové likvidity je rovna 1.

Tabulka 12 - Hodnoty k výpočtům likvidit, v tis. Kč

LIKVIDITA					
	2016	2017	2018	2019	2020
Finanční majetek	178	1	77	7	369
Krátkodobé pohledávky	920	1 237	1 737	985	2 997
Krátkodobé závazky	168	359	325	50	1 719

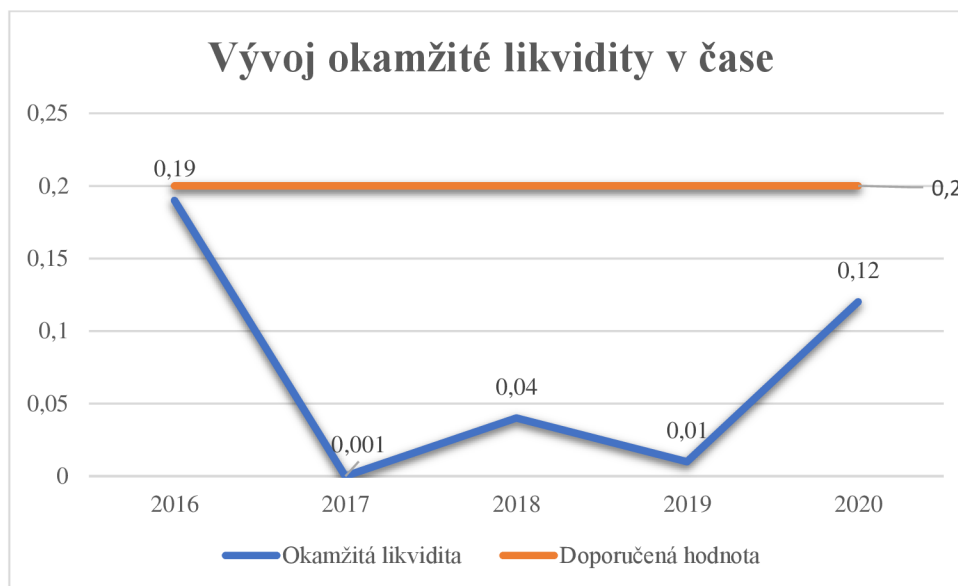
Zdroj: Rozvahy organizace Slunečnice, z. s., vlastní zpracování

Tabulka 13 - Výsledky ukazatelů likvidit v jednotlivých letech v %

UKAZATELE	2016	2017	2018	2019	2020
Okamžitá likvidita	0,19	0,00	0,04	0,01	0,12
Pohotová likvidita	0,4	0,3	0,2	0,1	0,7

Zdroj: Tabulka 11, vlastní zpracování výpočtů

Graf 14 - Vývoj ukazatele okamžité likvidity v letech 2016, 2017, 2018, 2019 a 2020 v %

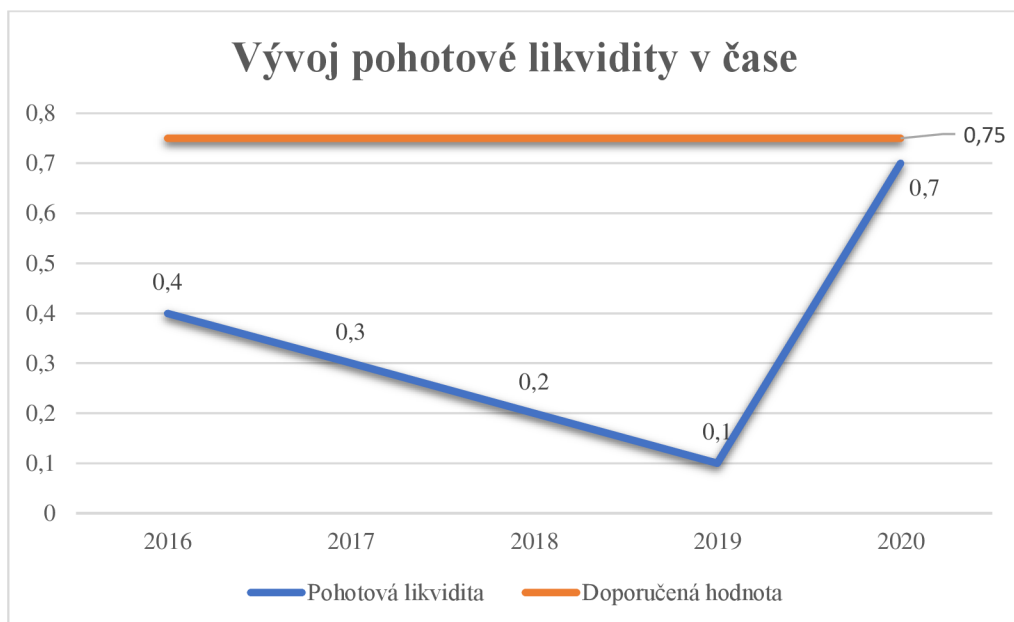

Zdroj: Tabulka 12 a doporučená hodnota dle Kraftové, 2002; vlastní zpracování

Výše uvedený graf zobrazuje, kolik Kč je nezisková organizace Slunečnice, z. s. schopna uhradit za závazky ze svých financí (tj. hotovost, bankovní účet) v jednotlivých letech. Na grafu je také zvýrazněna doporučená hodnota, která je rovna 0,2. V roce 2016 byla hodnota okamžité likvidity 0,19, tedy nejbližší k hodnotě doporučené. V roce 2016 tedy nezisková organizace byla schopna uhradit 0,19 Kč za závazky ze svých financí. Následující rok 2017 hodnota klesla na 0,001, což bylo nejméně, za celé sledované období. Bylo to z důvodu, že v tento rok organizace neměla téměř žádné finance, pouze 1 tisíc Kč v pokladně. V roce 2018 hodnota stoupla a v roce 2019 opět klesla, opět z důvodu příbytku/úbytku peněz v pokladně a také vyšších závazků. V roce 2020 se hodnota blížila doporučené hodnotě (0,12) a to z důvodu vyššího nárustu peněz na bankovním účtu ve výši 365 tisíc Kč. Jedná se o půjčku, kterou si organizace musela zajistit z důvodu splácení projektové dokumentace pořízené za účelem odkupu budovy, ve které organizace sídlí. Projekt na odkoupení budovy nakonec nebyl realizován.

Graf 15 - Vývoj ukazatele pohotové likvidity v letech 2016, 2017, 2018, 2019 a 2020 v %

Zdroj: Tabulka 12 a doporučená hodnota dle Chabotar, 1989; vlastní zpracování

Výše uvedený graf zobrazuje vývoj pohotové likvidity za vybrané období 5 let (tj. 2016-2020). Vyjadřuje, zda je nezisková organizace schopna splatit své závazky včas. Na prvním pohled je vidět, že hodnota pohotové likvidity od roku 2016 do roku 2019 konstantně klesá. Pohledávky, které má organizace nejčastěji za pobočnými spolky, z důvodu poskytování různých služeb (administrativa, tvorba projektů, poskytování pronájmů atp.) se od roku 2017 postupně snižovaly. Až v roce 2020 se hodnota zvýšila na 0,7 a blížila se tak doporučené hodnotě. V roce 2020 totiž nezisková organizace měla nejvyšší pohledávky, a to v hodnotě 1 719 tisíc Kč. A jak už bylo řečeno v tomto roce organizaci přibylo 365 tisíc Kč na bankovní účet (půjčka na splacení projektové dokumentace). Mezi pohledávkami se tento rok nachází zaúčtování schválené dotace ve výši 1 383 tisíc Kč na projekt, který bude ukončen v roce 2022. Jedná se o projekt dobrovolnického centra, zavedení jednotného systému pro přijímání a zapojení dobrovolníků do sociálních služeb.

4.5.3 Ukazatele aktivity

Jak již bylo uvedeno v teoretické části finanční analýzy, tyto ukazatele jsou pro neziskové organizace pouze doplňujícími ukazateli. Tyto ukazatele hodnotí, zda je organizace schopná z hlediska hospodárnosti, zda dokáže správně využít vložený kapitál a podobně. Pro neziskové organizace je vhodné použít ukazatel obrat kapitálu, který ukazuje kolikrát se organizaci „vrátí“ vložený kapitál. Jehož cílem je maximalizace. Naopak při výpočtu doby obratu, tam je cílem minimalizace.

Tabulka 14 - Hodnoty k výpočtům aktivity, v tis. Kč

AKTIVITA					
	2016	2017	2018	2019	2020
Výnosy	1 173	1 508	1 664	2 025	1 820
Pasiva	438	502	1 370	1 095	3 106

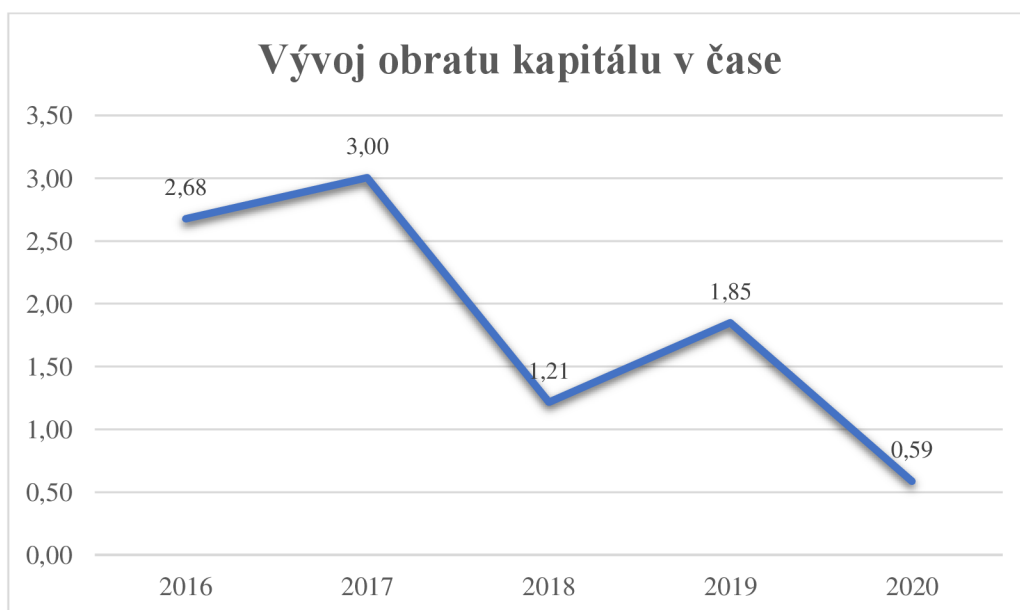
Zdroj: Výkazy zisku a ztráty, Rozvahy organizace Slunečnice, z. s., vlastní zpracování

Tabulka 15 - Výsledky ukazatele obrat kapitálu v jednotlivých letech

UKAZATEL	2016	2017	2018	2019	2020
Obrat kapitálu	2,68	3,00	1,21	1,85	0,59

Zdroj: Tabulka 13, vlastní zpracování výpočtů

Graf 16 - Vývoj ukazatele obrat kapitálu v letech 2016, 2017, 2018, 2019 a 2020

Zdroj: Tabulka 14, vlastní zpracování

Na výše uvedeném grafu se nachází vývoj obratu kapitálu v období 5 let. Zde není vyznačena doporučená hodnota, protože cílem je maximalizace (Kraftová, 2002). Z tohoto důvodu bylo nemožné doporučenou hodnotu zadat do grafu. Od roku 2017 obrat kapitálu spíše klesá, a nejnižší je v roce 2020, interpretace by tedy zněla, že v roce 2020 se vložený kapitál obrátí (vrátí) 0,59krát zpět organizaci. Nejvyšší hodnotu obratu kapitálu měla organizace v roce 2017, kdy se vložený kapitál obrátil až 3krát. V tomto roce byla pasiva 502 tisíc Kč a výnosy 3krát takové, tedy celkem 1 508 tisíc Kč. V letech 2018 a 2019 jsou výnosy nižší a pasiva na rozdíl od roku 2017 vyšší. V letech 2016, 2017 a 2018 je vlastní jmění organizace ve ztrátě, a to z důvodu vysoké neuhrazené ztráty z minulých let.

V letech následujících tj. 2019 a 2020 byla neuhrazená ztráta z minulých let nižší a vlastní jmění organizace bylo kladné. V roce 2020 jsou sice výnosy ze všech 5 let nejvyšší, ale to i pasiva, ty dosahovaly výše 3 106 tisíc Kč. V tomto roce měla organizace závazek ve vztahu ke státnímu rozpočtu ve výši 2 129 tisíc Kč. Jednalo se o nezpochybnitelný nárok na dotaci Evropského sociálního fondu (ESF). Co se týče výnosů, zde byly nejvyšší dotace, ty dosahovaly výše 995 tisíc Kč, z toho nejvyšší dotací byla dotace od Děčínského úřadu práce, který přispívá již od roku 2017 a také mimořádná dotace od Ministerstva práce a sociálních věcí na již zmíněný projekt ESF v hodnotě 276 tisíc Kč. Důležité je, aby v následujících letech obrat kapitálu spíše narůstal, než klesal, a to organizace zajistí tím, že se bude snažit maximalizovat výnosy. Celková doporučení jsou k nalezení v kapitole závěr a doporučení.

4.5.4 Ukazatele financování

Jelikož neziskové organizace nejsou založeny za účelem zisku, plní tyto ukazatele jinou formu než u ziskových firem. Pro tyto ukazatele je nutné rozlišit investiční a neinvestiční (provozní) financování. Z hlediska financování neziskových organizací převažují vlastní zdroje nad dluhy. Pomocí tohoto ukazatele je hodnocena stabilita a míra zadluženosti organizace. Můžeme zde vidět souvislosti s ukazateli rentability. Typickými ukazateli, které si zde uvedeme jsou míra finanční nezávislosti (stability) a míra věřitelského rizika.

Tabulka 16 - Hodnoty k výpočtům financování, v tis. Kč

FINANCOVÁNÍ					
	2016	2017	2018	2019	2020
Vlastní kapitál	-482	-735	-407	110	109
Cizí kapitál	920	1 237	1 777	985	2 997
Celkový kapitál (aktiva)	438	502	1 370	1 095	3 106

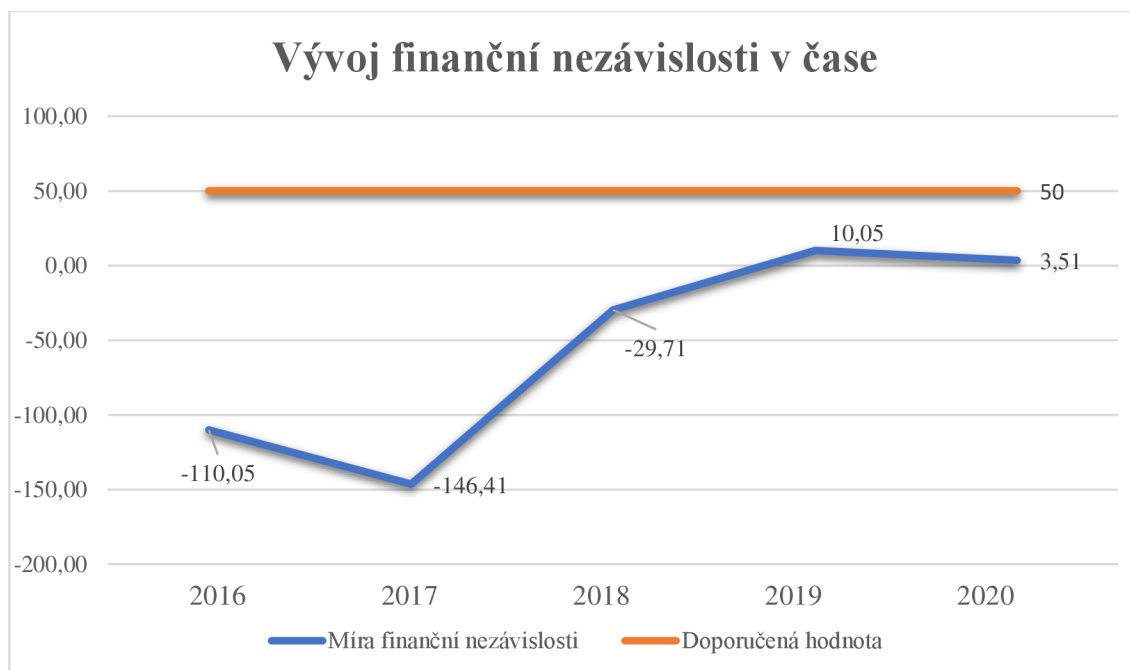
Zdroj: Rozvahy organizace Slunečnice, z. s., vlastní zpracování

Tabulka 17 - Výsledky ukazatelů financování v jednotlivých letech

UKAZATEL	2016	2017	2018	2019	2020
Míra finanční nezávislosti (%)	-110,05	-146,41	-29,71	10,05	3,51
Míra věřitelského rizika	2,1005	2,4641	1,2971	0,8995	0,9649

Zdroj: Tabulka 15, vlastní zpracování výpočtů

Graf 17 - Vývoj ukazatele finanční nezávislosti v letech 2016, 2017, 2018, 2019 a 2020 v %

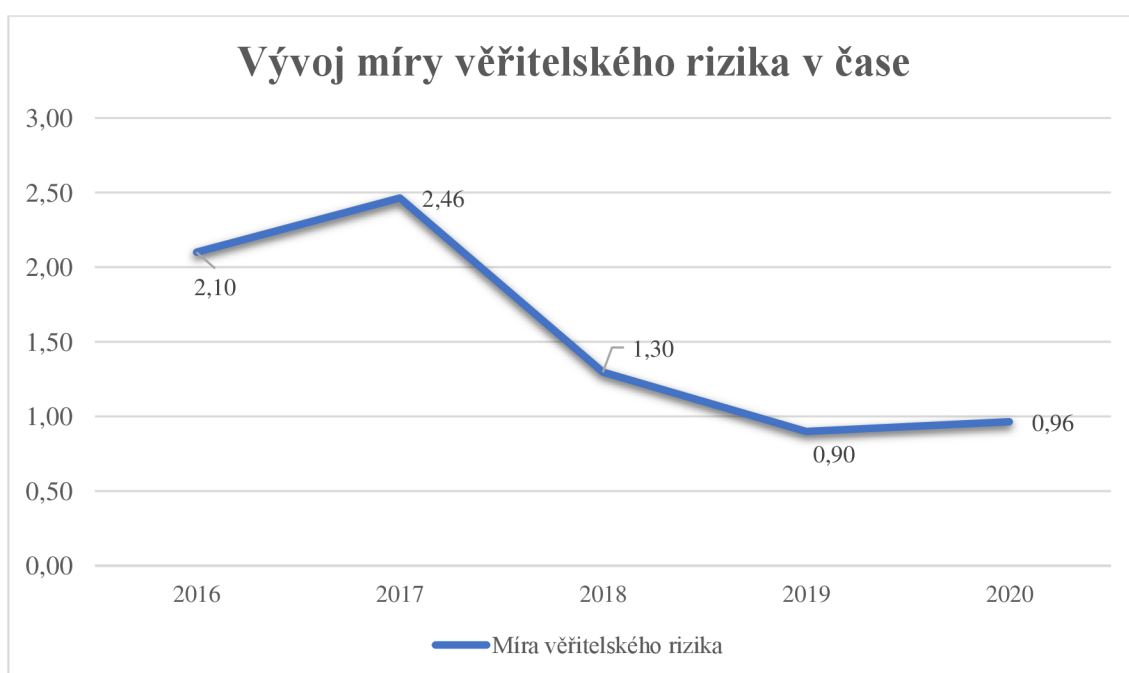

Zdroj: Tabulka 16 a doporučená hodnota dle Kraftové, 2002; vlastní zpracování

Na výše uvedeném grafu je znázorněn vývoj tzv. stability neziskové organizace v období 5 let. Zvýrazněná hodnota 50 označuje minimální doporučenou hodnotu v procentech. Nezisková organizace však nesplňuje toto kritérium ani v jednom z pěti sledovaných let. Tento ukazatel totiž udává, kolik aktiv dokáže organizace pokrýt vlastními zdroji. Proto se hovoří o finanční nezávislosti, protože jak už víme, tak neziskové organizace fungují převážně díky dotacím a přijatým příspěvkům (darům). Zde vidíme, že nezisková

organizace Slunečnice je závislá na finančních zdrojích. Rok 2016, 2017 a 2018 se nachází v mínusu, protože výsledek hospodaření a neuhrazená ztráta z minulých let byla záporných hodnot, v těchto třech letech organizace tuto ztrátu nedokázala dorovnat. V letech 2019 a 2020 se také nacházel výsledek hospodaření celkem v mínusu, a to z důvodu neuhrazené ztráty z minulých let. V těchto letech však nebyla ztráta tak vysoká a vlastní jmění organizace se tak nacházelo v plusu. Přesto se rok 2019 a 2020 nenachází na úrovni minimální doporučené hodnoty. Označujeme neziskovou organizaci tedy za nestabilní. Pro stabilitu je nutno dosahovat minimální výše 50 %.

Graf 18 - Vývoj ukazatele míry věřitelského rizika v letech 2016, 2017, 2018, 2019 a 2020

Zdroj: Tabulka 15, vlastní zpracování

Graf 18 znázorňuje výši míry věřitelského rizika v období 5 let. Cílem by měla být minimalizace, protože čím větší míra rizika je, tím vyšší je zadluženost. U neziskové organizace Slunečnice, z. s. je míra zadluženosti vysoká, a to ve všech sledovaných letech. U municipálních firem je ale toto běžné. Neziskové organizace jsou „závislé“ na cizích zdrojích (dotacích, darech apod.). Dalo se to předpokládat i díky výše uvedenému ukazateli, který hodnotí opak, tj. nezávislost na finančních zdrojích. Pozitivně hodnotit můžeme pouze to, že hodnota míry věřitelského rizika v posledních dvou letech klesá. V roce 2019 hodnota klesla z důvodu snížení cizích zdrojů, zrušení dotace „IROP“, která měla financovat projekt odkupu budovy v Hudečkově ulici. To vzniklo z důvodu neochoty bank poskytnout

organizaci úvěr. A také vyjmutí finanční podpory poskytovatelům sociálních služeb městem, bez jakéhokoliv vysvětlení. V roce 2020 opět hodnota vzrostla, když došlo k navýšení cizích zdrojů (závazek ke státnímu rozpočtu) na financování nových projektů, například projekt na zavedení systému pro přijímání dobrovolníků a jejich vysílání do sociálních služeb.

4.6 Finanční kalkulačka (FIKANE)

V této kapitole bude popsáno finanční zdraví zapsaného spolku Slunečnice z hlediska finanční kalkulačky, která byla vytvořena Centrem pro výzkum neziskového sektoru Ekonomicko-správní fakulty Masarykovy univerzity. Co „FIKANE“ je a jak funguje je popsáno v teoretické části „Finanční kalkulačka“.

Finanční kalkulačka byla použita na zapsaném spolku Slunečnice a její výsledky byly velmi pozitivní. Export s výsledky je k nalezení v přílohách – Příloha 5, 6, 7, 8. Níže je uvedené krátké shrnutí finančního zdraví neziskové organizace Slunečnice, z. s. dle finanční kalkulačky.

Výsledky, jsou rozdělené na aktuální stav finančního zdraví a na jednorozční výhled. Nejdříve byly do finanční kalkulačky zadány hodnoty za rok 2020 (aktuální období) a 3 roky zpětně, tj. 2019, 2018 a 2017 (jednorozční výhled). Nezisková organizace Slunečnice za rok 2020 byla zhodnocena jako zdravá organizace, uváděn je zde rating A. Za poslední 3 roky od roku 2020 (2017-2019) byla organizace zhodnocena také jako zdravá, avšak méně, neboť je zde uveden rating B.

Z hlediska finanční kalkulačky je nezisková organizace Slunečnice považována za finančně zdravou organizaci, a to v letech 2017 až 2020.

5 Závěr a hodnocení

Cílem této bakalářské práce bylo na základě vyhodnocení vybrané neziskové organizace Slunečnice, z. s. vymežit její současný ekonomický stav. Na základě finanční analýzy, která byla provedena za časové období od roku 2016 do roku 2020 stanovit návrhy a doporučení vedoucí ke stabilizaci a udržitelnosti této neziskové organizace. Praktická část práce se zprvu věnovala popisu neziskové organizace Slunečnice, z. s. jako takové a následně byla popsána její ekonomická stránka – struktura aktiv a pasiv a nákladů a výnosů.

Aktiva zapsaného spolku Slunečnice byla nejvyšší v roce 2020, kdy představovala celkem 3 106 tisíc Kč. Z toho 70,70 % krátkodobého majetku a 29,30 % dlouhodobého majetku. Krátkodobý majetek neziskové organizace Slunečnice představuje veškeré hmotné i nehmotné vybavení, kterými jsou: software, projektová dokumentace, plošina pro invalidy, automatické dveře a další. Dlouhodobým majetkem jsou pohledávky, které organizace má převážně za pobočnými spolky, poskytuje jim administrativní práce, dále jim fakturuje nájemné a provádí další služby spojené s fundraisingem, public relations a další. Dále mezi krátkodobý majetek patří finanční majetek (peníze v pokladně a na bankovních účtech) a jiná aktiva (náklady příštích období).

Pasiva organizace v roce 2020 se stejnou hodnotou jako aktiva se rozdělovala na vlastní zdroje (3,51 %) a cizí zdroje (96,49 %). Vlastními zdroji organizace je pouze vlastní jmění organizace a výsledek hospodaření. Již z procentuálního zastoupení je jasné, že vlastní jmění organizace tvoří minimum. Rok 2019 a 2020 jsou roky, kdy organizace vykazovala kladnou hodnotu vlastního jmění, v letech předešlých, tj. 2016-2018 byla hodnota vlastního jmění záporná, a to z důvodu neuhrazené ztráty minulých let. Mezi zdroje cizí patří krátkodobé závazky, mezi ně patří závazky za vedení účetnictví, nájemné a služby s ním spojené (energie). V roce 2020 tvořilo 90 % závazků, závazek vůči dodavateli Nordach za pořízení projektové dokumentace budovy, kterou chtěla organizace v roce 2019 odkoupit, tento projekt nebyl realizován. Rozvahu za celé pětileté období najdete v Příloze 2.

Náklady v roce 2020 činily 1 822 tisíc Kč a skládaly se z 54,45 % ze spotřebovaných nákupů a nakupovaných služeb kam patří spotřeba energií, nájemného, nakupovaných účetních služeb a podobně. Ze 43,74 % osobních nákladů, které se týkají mezd za zaměstnance. Z 1,48 % ostatních nákladů kam spadají úroky a poskytnuté dary, a posledních

0,33 % patří odpisům, které v roce 2020 činily 6 tisíc Kč. Snížení nákladů bohužel není možné, neboť nezisková organizace zajišťuje dobrovolnické centrum, a dále potřebné služby jako je tvorba projektů, public relations, fundraising, administrativní práce a podobně pro své pobočné spolky. Jejimi náklady jsou z největší míry mzdové náklady, které snížit nelze, neboť už tak jsou zaměstnanci bohužel podhodnoceni. Dále se jedná o náklady z pronájmu včetně služeb, které k pronájmu patří a služby za vedení účetnictví. Organizace v roce 2019 vypracovala projekt na odkup budovy, který by vedl k plnému vlastnictví. Tento projekt bohužel nevyšel, a to z důvodu neochoty bank. Vlastnictví budovy by vedlo k razantnímu snížení nákladů a organizaci by se tak od mnohého ulevilo. Bohužel tento projekt již nelze opakovat, majitel budovy toto již odmítá. Do budoucna by mohla organizace zvážit projekt na koupi jiné budovy, kam by se přesunula a nemusela tak hradit nájemné. Záleží však, zda by se našlo vhodné místo a organizaci se podařilo získat dotaci na úhradu veškerých nákladů.

Výnosy v roce 2020 činily 1 820 tisíc Kč, tedy o 2 tisíce Kč méně než náklady. Největší podíl na výnosech mají dotace a to z 54,67 %. Dotace organizace získává od ministerstev, Úřadu práce, města Děčín a dalších, v roce 2020 to bylo v celkové výši 995 tisíc Kč. K dotacím byla sestavena přehledná tabulka, která se nachází na straně 46 a obsahuje veškeré dotace získané za rok 2016 až 2020. Druhé největší zastoupení (40,22 %) mají výnosy z tržeb za vlastní výkony a zboží. Hlavními a nejvyššími tržbami jsou tržby za pronájem prostor, které je v zájmu vedlejší hospodářské činnosti. To je však z hlediska ekonomického, protože organizaci majitel budovy vydává fakturu za celkový pronájem prostor a organizace dále rozfakturovává pronájem prostor svým pobočným spolkům, a sociální firmě. Volné prostory nabízí k pronájmu veřejnosti, z toho ale nebývá až tak vysoký zisk. Zbýlých několik procent je za přijaté příspěvky (4,62 %) a ostatní výnosy (0,49 %).

Návrhem ekonomické pracovnice je zintenzivnění fundraisingu, který by vedl k získání většího množství sponzorských darů. Z hlediska fundraisingu by organizace mohla zasílat poděkování dárcům, jak těm, kteří poskytli dar poprvé ale i těm, co poskytují dar pravidelně. Poděkování by mohli vyrábět klienti v rámci dílen, tím by forma poděkování měla větší hodnotu. K navýšení finančních prostředků a lepšímu zviditelnění by dle mého mohla organizace například uspořádat ples pro veřejnost v prostorách kulturního domu Střelnice, který je ve vlastnictví statutárního města Děčín. Musela by však navázat spolupráci s městem, a požádat ho o možnost uspořádání plesu, bez nadbytečných výdajů. Dále by organizace předem obeznámila veřejnost a požádala je o poskytnutí drobností, které

by se daly využít jako dárky do tomboly, ze které by organizace získala finance. Finance by organizace získala i ze vstupného a případných sponzorských darů od jednotlivců a firem. Předpokládaná kalkulace této akce je k nalezení v přílohách 6 a 7, včetně vytvořené pozvánky viz. Příloha 5. Další možností, jak získat peníze je využití volných prostor v době, kdy nejsou pronajímány veřejnosti a uspořádat zde aktivity (bingo, sudoku, křížovky) pro seniory. Vybíralo by se přijatelné vstupné a tyto aktivity by se mohly konat pravidelně každý týden. V neposlední řadě existuje možnost vytvoření facebookové stránky pro lepší zviditelnění mezi lidmi, kam by organizace mohla přidávat příspěvky o volných termínech pronájmu prostor pro veřejnost. Tento prostor je vhodný pro fyzické aktivity, je vybaven několika žíněnkami, rotopedem a zrcadly (viz. příloha 8). Ideálními aktivitami jsou: jóga, tanec, zumba, pilates. Dle mého názoru jsou v dnešní době sociální sítě těmi pravými pomocníky, jak oslovit veřejnost.

Dále byla organizace zhodnocena pomocí finanční analýzy a těchto poměrových ukazatelů: autarkie, rentability, likvidity, aktivity a financování. Z hlediska výpočtu autarkie hlavní činnosti na bázi nákladů a výnosů byla organizace k roku 2020 zhodnocena pozitivně, dosahovala doporučené hodnoty. Již od roku 2017 hodnota rostla, a právě v roce 2020 dosáhla té správné hodnoty (99,82 %). Není zde co vytýkat, pouze to, aby si nadále tuto hodnotu udržela či hodnota v dalších letech rostla.

Ukazatel rentability byl hodnocen na doplňkové činnosti, protože se jedná o ziskovost a ta lze očekávat u vedlejší hospodářské činnosti. Ta dosahovala doporučené hodnoty (108,9 %) v roce 2017 a od tohoto roku klesala a v roce 2020 dosahovala 0 %. To bylo z důvodu navýšení nákladů z účetního hlediska, aby organizace nemusela platit daň. Dále byla hodnocena míra pokrytí ztráty hlavní činnosti ziskem doplňkové činnosti. Tento ukazatel bylo možno použít ve všech pěti sledovaných letech, neboť organizace od roku 2016 do roku 2020 vykazovala ztrátu. Zisk z doplňkové činnosti zvládl maximálně pokrýt ztrátu v letech 2018 (116,52 %) a 2019 (235,64 %). V roce 2020 hodnota klesla na 0 % již z výše uvedeného důvodu navýšení nákladů u doplňkové činnosti. Organizace by se měla zaměřit, jak zvýšit zisk z doplňkové činnosti. Mohla by prostřednictvím facebookové platformy propagovat pronájem volných prostor veřejnosti, jak jsem již navrhla výše u možností zvýšení výnosů.

Přesuneme-li se k ukazatelům likvidit. Použita byla okamžitá likvidita, která ukazuje kolik Kč je organizace schopna uhradit ze svých financí. Z vlastních výpočtů bylo zjištěno,

že nezisková organizace Slunečnice dokáže uhradit zcela minimum z vlastních zdrojů, pouze v roce 2016 se blížila doporučené hodnotě (0,19) v ostatních letech hodnota kolísala a opět v roce 2020 se zvýšila na 0,12. Zde by bylo vhodné zajistit větší příjem vlastních zdrojů. U likvidity pohotové to bylo obdobné, tento ukazatel pro změnu hodnotí, zdali je organizace schopna závazky splácet včas. Podle vlastních výpočtů a doporučené hodnoty organizace nezvládá své závazky splácet včas. Pozitivem však je, že v roce 2020 se hodnota blížila doporučené hodnotě (0,7) viz. graf 15 na straně 56.

Následuje ukazatel aktivity – obrat kapitálu, ten hodnotí kolikrát se vložený kapitál „vrátí“ organizaci. Zde by měla být hodnota co nejvyšší a ta byla v roce 2017 (3,00), od tohoto roku hodnota spíše klesá.

Posledními ukazateli jsou ukazatele financování (zadluženosti). Prvním použitým ukazatelem byla finanční nezávislost, která zjišťuje kolik aktiv dokáže organizace pokrýt vlastními zdroji. Ve všech letech se hodnota ukazatele objevuje pod minimem doporučené hodnoty, a to z důvodu, že organizace má minimum vlastních zdrojů a aktiva pokrývá cizími zdroji. To vede k poslednímu ukazateli – míra věřitelského rizika, který se zaměřuje na pokrývání aktiv právě zdroji cizími. Zadluženost organizace je vysoká, přesto že v posledních 3 letech klesá. Banky tak nemusí poskytnout úvěr či půjčku z obav, že je organizace nebude moci splatit. Tímto si organizace zamezuje možnosti poskytnutí půjček v případné nouzi. To, že jsou aktiva z větší míry pokrývána cizími zdroji je u neziskových organizací zcela běžné.

6 Seznam použité literatury

6.1 Literární zdroje

BERÁNEK, Petr, Pavol FRIČ, Hana FRIŠTENSKÁ a Lenka DEVEROVÁ, 2008. *Společenský a legislativní rámec neziskového sektoru*. Praha: Agnes. 154 s. ISBN 978-80-903696-2-7.

BOUKAL, Petr, 2013. *Fundraising pro neziskové organizace*. Praha: Grada. 264 s. ISBN 978-80-247-4487-2.

DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL, 2016. *Nevýdělečné organizace v praxi*. Praha: Wolters Kluwer. 288 s. ISBN 978-80-7552-040-1.

FRANCOIS, Emmanuel Jean, 2014. *Financial Sustainability for Nonprofit Organizations*. New York: Springer Publishing Company. 384 s. ISBN 978-0-8261-2983-3.

KRAFTOVÁ, Ivana, 2002. *Finanční analýza municipální firmy*. V Praze: C.H. Beck. C.H. Beck pro praxi. ISBN 80-717-9778-2.

KRECHOVSKÁ, Michaela, Pavlína HEJDUKOVÁ a Dita HOMMEROVÁ, 2018. *Řízení neziskových organizací: klíčové oblasti pro jejich udržitelnosti*. Praha: Grada. 208 s. ISBN 978-80-247-3075-2.

MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena, 2011. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*. Olomouc: ANAG. 256 s. ISBN 978-80-7263-404-0.

OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ, 2011. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. V Praze: C.H. Beck. C.H. Beck pro praxi. 192 s. ISBN 9788074003424.

PELIKÁNOVÁ, Anna, 2016. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. Praha: Grada. 320 s. ISBN 978-80-247-5699-8.

PLAMÍNEK, Jiří, SVATOŠ Vladimír, Jindřiška HLEDÍKOVÁ, Petr BABOUČEK, Pavla JANDÁKOVÁ a Josef ZETĚK, 1996. *Řízení neziskových organizací*. Praha: Nadace Lotos. 186 s. ISBN 8023804421.

REKTOŘÍK, Jaroslav, 2004. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. Dopln. vyd. Praha: Ekopress, 177 s. ISBN 80-861-1941-6.

RŮČKOVÁ, Petra, 2015. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 5., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-5534-2.

SCHOLLEOVÁ, Hana, 2017. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. 272 s. ISBN 978-80-271-0413-0.

SYNEK, Miloslav, 2007. *Manažerská ekonomika*. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada. Expert (Grada). 464 s. ISBN 978-80-247-1992-4.

ŠEDIVÝ, Marek a Olga MEDLÍKOVÁ, 2012. *Public relations, fundraising a lobbying: pro neziskové organizace*. Praha: Grada. 144 s. ISBN 978-80-247-4040-9.

ŠEDIVÝ, Marek a Olga MEDLÍKOVÁ, 2017. *Úspěšná nezisková organizace*. 3., akt. a rozš. vydání. Praha: Grada. 165 s. ISBN 978-80-271-0249-5.

TAUŠL PROCHÁZKOVÁ, Petra a Eva JELÍNKOVÁ, 2018. *Podniková ekonomika – klíčové oblasti*. Praha: Grada Publishing. 256 s. ISBN 978-80-271-0689-9.

VOSTROVSKÝ, Václav a Jaromír ŠTŮSEK, 2008. *Strategické plánování neziskových organizací v podmínkách znalostní společnosti*. Praha: Agnes. 141 s. ISBN 978-80-903696-5-8.

ZIETLOW, John, Jo Ann HANKIN, Alan SEIDNER a Timothy O'BRIEN, 2018. *Financial Management for Nonprofit Organizations: Policies and Practices*. 3rd ed. New Jersey: John Wiley. 470 s. ISBN 9781119382591.

6.2 Internetové zdroje

CHABOTAR, John Kent, 1989. Financial Ratio Analysis Comes to Nonprofits. *The Journal of Higher Education*. **60**(2), 188-208. Dostupné z: doi:10.2307/1982176

CVNS, centrum pro výzkum neziskového sektoru. *Kalkulačka finančního zdraví neziskové organizace* [online]. [cit. 2021-8-21]. Dostupné z www: <https://www.fikane.cz/>

Slunečnice, z. s. [online]. [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://www.slundecin.org/>

Slunečnice, z. s. [online]. [cit. 2022-02-15]. Dostupné z: <https://www.slundecin.org/vyrocnizpravy/>

Veřejný rejstřík a sbírka listin [online]. [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://justice.cz/>

7 Seznam grafů

Graf 1 - Struktura nákladů za rok 2016	43
Graf 2 - Struktura nákladů za rok 2017	43
Graf 3 - Struktura nákladů za rok 2018	44
Graf 4 - Struktura nákladů za rok 2019	44
Graf 5 - Struktura nákladů za rok 2020	45
Graf 6 - Struktura výnosů za rok 2016	47
Graf 7 - Struktura výnosů za rok 2017	47
Graf 8 - Struktura výnosů za rok 2018	48
Graf 9 - Struktura výnosů za rok 2019	48
Graf 10 - Struktura výnosů za rok 2020	49
Graf 11 - Vývoj ukazatele autarkie v letech 2016, 2017, 2018, 2019 a 2020 v %	53
Graf 12 - Vývoj ukazatele rentability v letech 2016, 2017, 2018, 2019 a 2020 v %	55
Graf 13 - Vývoj ukazatele míry pokrytí ztráty z hlavní činnosti ziskem z doplňkové činnosti v letech 2016, 2017, 2018, 2019 a 2020 v %	56
Graf 14 - Vývoj ukazatele okamžité likvidity v letech 2016, 2017, 2018, 2019 a 2020 v %	58
Graf 15 - Vývoj ukazatele pohotové likvidity v letech 2016, 2017, 2018, 2019 a 2020 v %	59
Graf 16 - Vývoj ukazatele obrát kapitálu v letech 2016, 2017, 2018, 2019 a 2020	60
Graf 17 - Vývoj ukazatele finanční nezávislosti v letech 2016, 2017, 2018, 2019 a 2020 v %	62
Graf 18 - Vývoj ukazatele míry věřitelského rizika v letech 2016, 2017, 2018, 2019 a 2020	63

8 Seznam obrázků

Obrázek 1 - Pestoffův trojúhelníkový model	13
Obrázek 2 - Dárcovská pyramida	22

9 Seznam tabulek

Tabulka 1 - Použité poměrové ukazatele finanční analýzy	12
Tabulka 2 - Vývoj počtu nestátních neziskových organizací v letech 1990 až 2013	14
Tabulka 3 - Zaměstnanci v roce 2020	35
Tabulka 4 - Struktura aktiv v letech 2016-2020 v tis. Kč	40
Tabulka 5 - Struktura pasiv v letech 2016-2020 v tis. Kč	41
Tabulka 6 - Struktura nákladů v letech 2016-2020 v tis. Kč	42
Tabulka 7 - Struktura výnosů v letech 2016-2020 v tis. Kč	46
Tabulka 8 - Přehled přijatých dotací v letech 2016-2020	50
Tabulka 9 - Přehled zdrojů financování v letech 2016-2020 v tis. Kč	51
Tabulka 10 - Hodnoty k výpočtům autarkie a rentability, v tis. Kč	53

Tabulka 11 - Výsledky ukazatelů autarkie a rentability v jednotlivých letech v %	53
Tabulka 12 - Hodnoty k výpočtům likvidit, v tis. Kč	57
Tabulka 13 - Výsledky ukazatelů likvidit v jednotlivých letech v %	57
Tabulka 14 - Hodnoty k výpočtům aktivity, v tis. Kč	60
Tabulka 15 - Výsledky ukazatele obrát kapitálu v jednotlivých letech	60
Tabulka 16 - Hodnoty k výpočtům financování, v tis. Kč	62
Tabulka 17 - Výsledky ukazatelů financování v jednotlivých letech	62

10 Přílohy

Příloha 1 - Výkaz zisku a ztrát Slunečnice, z. s. 2016-2020	74
Příloha 2 - Rozvaha Slunečnice, z. s. 2016-2020	76
Příloha 3 - Plošina pro invalidy	78
Příloha 4 - Automatické dveře	79
Příloha 5 - Pozvánka na ples	80
Příloha 6 - Předpokládané náklady na realizaci plesu	80
Příloha 7 - Předpokládané výnosy z realizace plesu	81
Příloha 8 - Prostor pro fyzické aktivity	81
Příloha 9 - Export z finanční kalkulačky, 1. část	82
Příloha 10 - Export z finanční kalkulačky, 2. část	83
Příloha 11 - Export z finanční kalkulačky, 3. část	84
Příloha 12 - Export z finanční kalkulačky, 4. část	85

Příloha 1 - Výkaz zisku a ztrát Slunečnice, z. s. 2016-2020

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁT		k 31. 12. 2016		k 31. 12. 2017		k 31. 12. 2018		k 31. 12. 2019		k 31. 12. 2020	
		Hlavní	Doplňková	Hlavní	Doplňková	Hlavní	Doplňková	Hlavní	Doplňková	Hlavní	Doplňková
	Název položky										
A.	Náklady	833	385	1 470	292	1 344	281	1 588	301	1 097	725
A. I.	Spotřebované nákupy a nakupované služby	529	385	1 040	292	742	281	534	301	516	476
1.	Spotřeba materiálu, energie a ostatních neskladových dodávek	59	0	144	0	114	0	30	0	16	0
4.	Náklady na cestovné	2	0	7	0	1	0	9	0	3	0
5.	Náklady na reprezentaci	1	0	2	0	0	0	2	0	0	0
6.	Opravy a udržování	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.	Ostatní služby	466	385	887	292	627	281	493	301	497	476
A. III.	Osobní náklady celkem	255	0	392	0	565	0	778	0	548	249
10.	Mzdové náklady	199	0	310	0	440	0	600	0	416	186
11.	Zákonné soc. pojištění	56	0	82	0	125	0	178	0	132	63
A.IV.	Daně a poplatky celkem	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0
15.	Daně a poplatky	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0
A. V.	Ostatní náklady celkem	42	0	30	0	29	0	269	0	27	0
16.	smluvní pokuty, úroky z prodlení, ostatní pokuty a penále	1	0	0	0	0	0	17	0	0	0
20.	dary	0	0	0	0	0	0	225	0	0	0
22.	Jiné ostatní náklady	41	0	30	0	29	0	27	0	27	0
A.VI.	Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek celkem	7	0	7	0	7	0	7	0	6	0
23.	Odpisy dlouhodobého majetku	7	0	7	0	7	0	7	0	6	0
B.	VÝNOSY	571	602	898	610	1 115	549	1 486	539	1 095	725
B. I.	Provozní dotace	395	0	639	0	798	0	523	0	995	0
1.	Provozní dotace	395	0	639	0	798	0	523	0	995	0
B.II.	Přijaté příspěvky	153	1	224	0	134	0	428	1	84	0
3.	Přijaté příspěvky (dary)	153	1	224	0	134	0	428	0	84	0

4.	Přijaté členské příspěvky	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
B.III.	Tržby za vlastní výkony a zboží	21	601	35	610	183	549	535	538	7	725
B.IV.	Ostatní výnosy celkem	2	0	0	0	0	0	0	0	9	0
10.	Jiné ostatní výnosy	2	0	0	0	0	0	0	0	9	0
C.	Výsledek hospodaření před zdaněním	-262	217	-572	318	-230	268	-101	238	-2	0
7.	Daň z příjmů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D.	Výsledek hospodaření po zdanění	-262	217	-572	318	-230	268	-101	238	-2	0

Zdroj: Výkazy zisku a ztrát Slunečnice, z. s. 2016-2020, vlastní zpracování

Příloha 2 - Rozvaha Slunečnice, z. s. 2016-2020

ROZVAHA k 31. 12.		2016	2017	2018	2019	2020
Název položky						
AKTIVA		438	502	1 370	1 095	3 106
A.	Dlouhodobý majetek celkem	90	83	633	916	910
A.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	199	199	199	199	199
1.	Software	155	155	155	155	155
2.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	44	44	44	44	44
A.II.	Dlouhodobý hmotný majetek celkem	799	799	1 356	1 646	1 581
1.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	162	162	162	162	162
2.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	637	637	637	637	572
3.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	0	0	557	557	557
4.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	0	0	0	290	290
A.IV.	Oprávký k dlouhodobému majetku celkem	-908	-915	-922	-928	-870
1.	Oprávký k software	-155	-155	-155	-155	-155
2.	Oprávký k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku	-44	-44	-44	-44	-44
3.	Oprávký k samostatným hmotným movitým věcem a souborům	-547	-554	-561	-568	-509
4.	Oprávký k drobnému hmotnému majetku	-162	-162	-162	-162	-162
5.	Oprávký k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku	0	0	0	0	0
B.	Krátkodobý majetek celkem	348	419	737	179	2 196
B.II.	Pohledávky celkem	168	359	325	50	1 719
1.	Odběratelé	128	243	147	10	7
	Poskytnuté provozní zálohy					289
2.	Ostatní přímé daně	40	39	40	40	40
	Jiné pohledávky	0	0	0	0	1 383
3.	Ostatní daně a poplatky	0	0	0	0	0
	Nároky na dotace a ostatní zúčtování se SR	0	77	138	0	0
B.III.	Krátkodobý finanční majetek celkem	178	1	77	7	369
1.	Peněžní prostředky v pokladně	3	1	77	5	4
2.	Peněžní prostředky na účtech	175	0	0	2	365
B.IV.	Jiná aktiva celkem	2	59	335	122	108
1.	Náklady příštích období	2	3	296	2	9
	Příjmy příštích období	0	56	39	120	99
PASIVA		438	502	1 370	1 095	3 106
A.	Vlastní zdroje celkem	-482	-735	-407	110	109
A.I.	Jmění celkem	209	209	209	213	213
1.	Vlastní jmění	209	209	209	213	213
A.II.	Výsledek hospodaření celkem	-691	-944	-616	-102	-104
1.	Účet výsledku hospodaření	-45	-254	38	137	-2
2.	Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	-646	-690	-654	-239	-102

B.	Cizí zdroje celkem	920	1 237	1 777	985	2 997
B.III.	Krátkodobé závazky celkem	920	1 237	1 737	985	2 997
1.	Dodavatelé	54	71	617	459	326
2.	Ostatní závazky	420	426	426	0	0
3.	Daň z přidané hodnoty	0	0	0	0	0
4.	Zaměstnanci	0	21	0	0	0
5.	Závazky k institucím sociálního zabezpečení a veřejného zdravotního pojištění	0	9	0	0	0
6.	Krátkodobé úvěry	0	184	168	0	0
7.	Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	446	526	526	526	542
	Závazky ve vztahu ke státnímu rozpočtu	0	0	0	0	2 129
B.IV.	Jiná pasiva celkem	0	0	40	0	0
1.	Výnosy příštích období	0	0	40	0	0

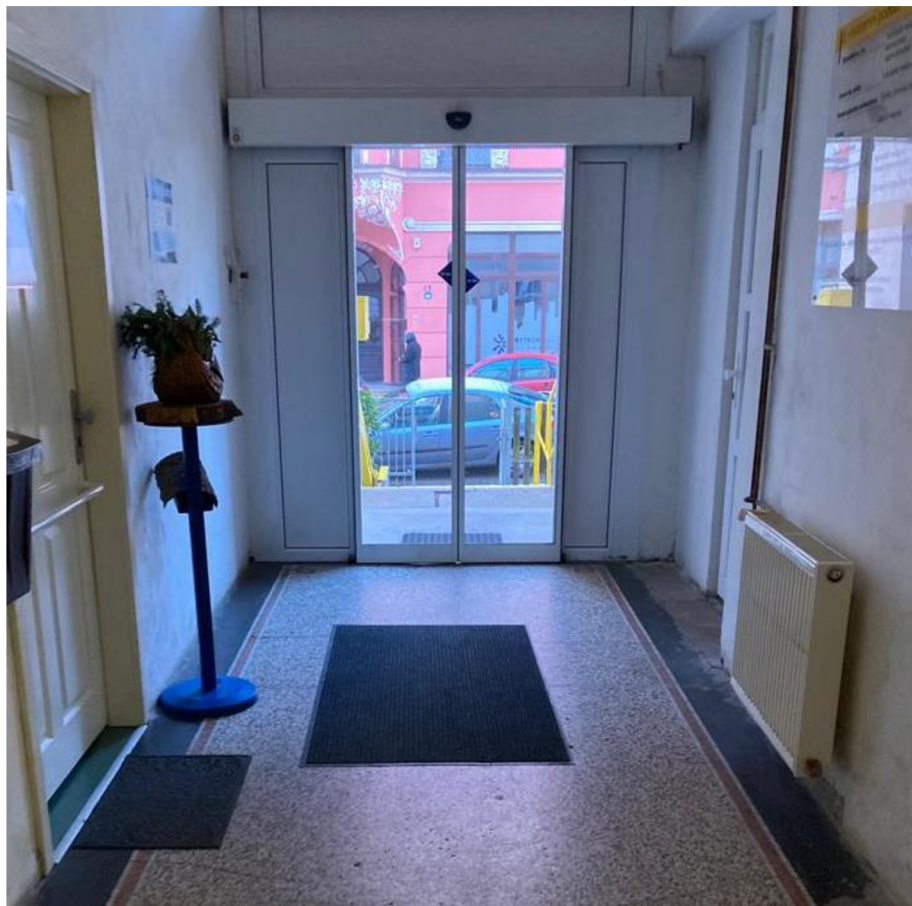
Zdroj: Vlastní zpracování, Rozvahy Slunečnice, z. s. 2016-2020

Příloha 3 - Plošina pro invalidy

Zdroj: vlastní pořízení fotografie

Příloha 4 - Automatické dveře

Zdroj: vlastní pořízení fotografie

Příloha 5 - Pozvánka na ples

Zdroj: vlastní zpracování, fotografie získané z facebookových skupin: „Dobrovolnické Centrum Slunečnice“ a „Střelnice Děčín“

Příloha 6 - Předpokládané náklady na realizaci plesu

Náklady	celková cena	cena za ks	počet ks	poznámka
Energie + voda	5 000			
DJ (hudba)	5 000			
Moderátor	4 000			
Výzdoba	3 000			balónky
Občerstvení	3 000	10	300	chlebičky
Výroba vstupenek	3 200	4	800	

Výroba pozvánek	600	3	200	
Pronájem prostor	0			dohoda s městem
Příprava + úklid	0			zajistí dobrovolníci
Bezpečnostní ochrana	5 000			zdravotníci, hasiči apod.
Celkem	29 700			

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 7 - Předpokládané výnosy z realizace plesu

Výnosy	celková cena	cena za ks	počet ks
Vstupné	160 000	200	800
Tombola	25 000	10	2 500
Celkem	185 000		

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 8 - Prostor pro fyzické aktivity

Zdroj: www.facebook.com (Dobrovolnické Centrum Slunečnice)

Příloha 9 - Export z finanční kalkulačky, 1. část

Slunečnice, z. s., 68455429

05/02/2022 1/4

Finanční zdraví neziskové organizace

Název organizace: Slunečnice, z. s.

IČO: 68455429

Agregované výsledky:

Hodnocení aktuálního stavu finančního zdraví:

Finanční zdraví z pohledu celkové finanční situace: Rating: A

Z pohledu celkové finanční situace aktuálně finančně zdravá organizace. Ve všech finančních ukazatelích indikujících finanční (ne)zdraví organizace byly plně dodržovány doporučené hodnoty, což představuje dobrý předpoklad pro zdravé finanční fungování organizace. Z pohledu celkové finanční situace je obecně žádoucí, aby byly dodržovány příklady dobré praxe týkající se dosahovaných hodnot jednotlivých finančních ukazatelů, což maximalizuje pravděpodobnost udržení dlouhodobého finančního zdraví organizace.

Hodnocení jednorozhodního výhledu finančního zdraví:

Finanční zdraví z pohledu celkové finanční situace: Rating: B

Z pohledu celkové finanční situace odpovídá výhled finančně zdravé organizaci. Při dodržení současného přístupu v oblasti jednotlivých finančních ukazatelů s vysokou mírou pravděpodobnosti nevznikne v nejbližší budoucnosti problém s finančním zdravím organizace. Z pohledu celkové finanční situace je obecně žádoucí, aby byly dodržovány příklady dobré praxe týkající se dosahovaných hodnot jednotlivých finančních ukazatelů, což maximalizuje pravděpodobnost udržení dlouhodobého finančního zdraví organizace.

Zdroj: Fikane.cz

Příloha 10 - Export z finanční kalkulačky, 2. část

Slunečnice, z. s., 68455429

05/02/2022 2/4

Dílčí výsledky:

Hodnocení aktuálního stavu finančního zdraví:

Finanční zdraví z pohledu ukazatele poklesu vlastních zdrojů: Finančně zdravá organizace

Z pohledu ukazatele poklesu vlastních zdrojů během tří let o více než 20 % aktuálně finančně zdravá organizace. V organizaci nedocházelo k významnějšímu poklesu vlastních zdrojů ve střednědobém horizontu, což představuje dobrý předpoklad pro zdravé finanční fungování organizace v této oblasti. Z pohledu vývoje vlastních zdrojů je obecně žádoucí, aby nedocházelo k významnému poklesu vlastních zdrojů organizace ve střednědobém horizontu. Výrazný pokles vlastních zdrojů oslabuje finanční zdroje organizace a zároveň může nepřiměřeně zvyšovat zadluženost, což může ohrožovat finanční zdraví organizace.

Finanční zdraví z pohledu ukazatele meziročního poklesu výnosů: Finančně zdravá organizace

Z pohledu ukazatele meziročního poklesu výnosů převyšujícího 25 % aktuálně finančně zdravá organizace. V organizaci nedocházelo k významnějšímu meziročnímu poklesu výnosů, což představuje dobrý předpoklad pro zdravé finanční fungování organizace v této oblasti. Z pohledu vývoje výnosů je obecně žádoucí, aby nedocházelo k významnému poklesu výnosů organizace. To by znamenalo, že organizace ztrácí schopnost získávání významných zdrojů financování, což ohrožuje finanční zdraví organizace. Žádoucí je spíše přiměřený růst výnosů, či alespoň jejich stabilní úroveň v delším časovém horizontu.

Finanční zdraví z pohledu tříletého vývoje rentability aktiv: Finančně zdravá organizace

Z pohledu tříletého vývoje rentability aktiv (poměru výsledku hospodaření a celkových aktiv) aktuálně finančně zdravá organizace. Organizace dosahovala dlouhodobě akceptovatelné kladné rentability, což vytváří základní předpoklad pro zdravé ekonomické fungování organizace. Z pohledu rentability je obecně žádoucí, aby byla dosahována maximálně možná kladná rentabilita, tedy taková, která je založena na dosahování maximálního kladného výsledku hospodaření (pochopitelně se specifiky neziskového sektoru, který nepovažuje maximalizaci zisku, a tím pádem i rentability za hlavní cíl).

Finanční zdraví z pohledu ukazatele souvislého poklesu celkových aktiv: Finančně zdravá organizace

Z pohledu ukazatele souvislého poklesu celkových aktiv během tří let aktuálně finančně zdravá organizace. V organizaci nedocházelo k významnějšímu kontinuálnímu poklesu celkových aktiv ve střednědobém horizontu, což představuje dobrý předpoklad pro zdravé finanční fungování organizace v této oblasti. Z pohledu vývoje celkových aktiv je obecně žádoucí, aby nedocházelo k významnému poklesu celkových aktiv organizace ve střednědobém horizontu. Výrazný pokles celkových aktiv oslabuje majetkovou vybavenost organizace, což může ohrožovat finanční zdraví organizace.

Finanční zdraví z pohledu ukazatele souvislého poklesu počtu členů: Finančně zdravá organizace

Z pohledu ukazatele souvislého poklesu počtu členů během tří let aktuálně zdravá organizace. V organizaci nedocházelo k významnějšímu kontinuálnímu poklesu počtu členů ve střednědobém horizontu, což představuje dobrý předpoklad pro zdravé fungování organizace v této oblasti. Z pohledu vývoje počtu členů organizace je obecně žádoucí, aby nedocházelo k významnému poklesu počtu členů organizace ve střednědobém horizontu. Žádoucí je naopak mírný růst počtu členů či alespoň udržování počtu členské základny.

Zdroj: Fikane.cz

Příloha 11 - Export z finanční kalkulačky, 3. část

Slunečnice, z. s., 68455429

05/02/2022 2/4

Dílčí výsledky:

Hodnocení aktuálního stavu finančního zdraví:

Finanční zdraví z pohledu ukazatele poklesu vlastních zdrojů: Finančně zdravá organizace

Z pohledu ukazatele poklesu vlastních zdrojů během tří let o více než 20 % aktuálně finančně zdravá organizace. V organizaci nedocházelo k významnějšímu poklesu vlastních zdrojů ve střednědobém horizontu, což představuje dobrý předpoklad pro zdravé finanční fungování organizace v této oblasti. Z pohledu vývoje vlastních zdrojů je obecně žádoucí, aby nedocházelo k významnému poklesu vlastních zdrojů organizace ve střednědobém horizontu. Výrazný pokles vlastních zdrojů oslabuje finanční zdroje organizace a zároveň může nepřiměřeně zvyšovat zadluženost, což může ohrožovat finanční zdraví organizace.

Finanční zdraví z pohledu ukazatele meziročního poklesu výnosů: Finančně zdravá organizace

Z pohledu ukazatele meziročního poklesu výnosů převyšujícího 25 % aktuálně finančně zdravá organizace. V organizaci nedocházelo k významnějšímu meziročnímu poklesu výnosů, což představuje dobrý předpoklad pro zdravé finanční fungování organizace v této oblasti. Z pohledu vývoje výnosů je obecně žádoucí, aby nedocházelo k významnému poklesu výnosů organizace. To by znamenalo, že organizace ztrácí schopnost získávání významných zdrojů financování, což ohrožuje finanční zdraví organizace. Žádoucí je spíše přiměřený růst výnosů, či alespoň jejich stabilní úroveň v delším časovém horizontu.

Finanční zdraví z pohledu tříletého vývoje rentability aktiv: Finančně zdravá organizace

Z pohledu tříletého vývoje rentability aktiv (poměru výsledku hospodaření a celkových aktiv) aktuálně finančně zdravá organizace. Organizace dosahovala dlouhodobě akceptovatelné kladné rentability, což vytváří základní předpoklad pro zdravé ekonomické fungování organizace. Z pohledu rentability je obecně žádoucí, aby byla dosahována maximálně možná kladná rentabilita, tedy taková, která je založena na dosahování maximálního kladného výsledku hospodaření (pochopitelně se specifiky neziskového sektoru, který nepovažuje maximalizaci zisku, a tím pádem i rentability za hlavní cíl).

Finanční zdraví z pohledu ukazatele souvislého poklesu celkových aktiv: Finančně zdravá organizace

Z pohledu ukazatele souvislého poklesu celkových aktiv během tří let aktuálně finančně zdravá organizace. V organizaci nedocházelo k významnějšímu kontinuálnímu poklesu celkových aktiv ve střednědobém horizontu, což představuje dobrý předpoklad pro zdravé finanční fungování organizace v této oblasti. Z pohledu vývoje celkových aktiv je obecně žádoucí, aby nedocházelo k významnému poklesu celkových aktiv organizace ve střednědobém horizontu. Výrazný pokles celkových aktiv oslabuje majetkovou vybavenost organizace, což může ohrožovat finanční zdraví organizace.

Finanční zdraví z pohledu ukazatele souvislého poklesu počtu členů: Finančně zdravá organizace

Z pohledu ukazatele souvislého poklesu počtu členů během tří let aktuálně zdravá organizace. V organizaci nedocházelo k významnějšímu kontinuálnímu poklesu počtu členů ve střednědobém horizontu, což představuje dobrý předpoklad pro zdravé fungování organizace v této oblasti. Z pohledu vývoje počtu členů organizace je obecně žádoucí, aby nedocházelo k významnému poklesu počtu členů organizace ve střednědobém horizontu. Žádoucí je naopak mírný růst počtu členů či alespoň udržování počtu členské základny.

Zdroj: Fikane.cz

Příloha 12 - Export z finanční kalkulačky, 4. část

Slunečnice, z. s., 68455429

05/02/2022 4/4

Vstupní hodnoty:

	Aktuální účetní období	Před rokem	Před dvěma lety	Před třemi lety
Počet členů	9	8	7	7
Rozvaha				
Aktiva				
Aktiva celkem	3 106 000	1 095 000	1 370 000	502 000
B. III. 1. Peněžní prostředky v pokladně	4 000			
B. III. 3. Peněžní prostředky na účtech	365 000			
Pasiva				
A. Vlastní zdroje celkem	109 000			-735 000
B. Cizí zdroje celkem	2 997 000			
B. II. Dlouhodobé závazky celkem	0	0		
B. III. Krátkodobé závazky celkem	2 997 000	985 000		
Výkaz zisku a ztrát				
Náklady celkem	1 822 000			
B. I. Provozní dotace	995 000			
B. II. Přijaté příspěvky	84 000			
Výnosy celkem	1 820 000	2 025 000		
C. Výsledek hospodaření před zdaněním	-2 000	137 000	38	
D. Výsledek hospodaření po zdanění	-2 000			

Zdroj: Fikane.cz